

Вічний Скарб

www.lifeforce.com.ua

«Нехай мир вам
примножиться!»
(Дан. 6:26)

БІЛИЙ КАМІНЬ

Бог обіцяв, що ніколи не залишить нас. У славний день Його повернення з наших очей спаде полуда гріха, і ми побачимо Спасителя лицем до лица, щоб уже більше ніколи з Ним не розлучатися.

2

СПРАВЖНЄ ЗАДОВОЛЕННЯ

Більшість людей думають, що християни обмежують себе в задоволеннях. Чи справді людина, яка вірить у Бога, не має в житті радості?

3

ВНУТРІШНІЙ ТРИБУНАЛ

Що таке совість? Чи може вона бути останньою інстанцією у визначенні добра та зла? Від чого залежить: мучитимуть мене докори сумління чи ні? Якою буває совість? Чи завжди її можна назвати голосом Святого Духа? Чому моя совість повинна залишатися чутливою?

4

БАТЬКИ І ДІТИ

6

ДЯКУЙТЕ БОГОВІ ЗА ЛЮДЕЙ

Кожен унікальний і з кожним у нас особливі стосунки. З кимось ми зійшлися відразу, з кимось досі тримаємо дистанцію. Утім кожен впливає на нас, так само як і ми на нього. Давайте дякувати Богові за цей живий букет, даруючи теплоту, турботу та співчуття. Озирніться навколо, захопіться, доторкніться чуйним серцем до тих, хто поруч. Вони чекають цього. Даруючи іншим тепло, ми будемо зігріті їхньою вдячністю.

8

ПРАВЕДНИК УКРАЇНИ

9

8 СПОСОБІВ ЗАЛУЧИТИ ДИТИНУ ДО ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Щоб дитина не зростала ледарем, з дитинства привчайте її до домашньої роботи. Не варто відразу очікувати, що дитина буде виконувати домашню роботу ідеально. Звісно, її не треба примушувати або використовувати роботу як покарання за провини, але дитина чітко повинна знати про свої обов'язки в господарстві.

10

ДІЗНАЙСЯ ПЕРШИМ

12

Дорогі наші Ветерани!

Благодарим, что мы войны не знали,
Что радует нас солнца мирный свет.
За счастье на земле вы жизнью рисковали...
Дай Бог вам, ветераны, долгих лет!
Цветы весны сегодня расцвели –
Залогом мирных будущих побед.
Герои, вам поклон наш – до земли.
Дай всем, Господь, нам мирных, добрых лет!

Война

До сих пор идет сражение, продолжается война – Христианские твердыни атакует сатана. Духи злобы поднебесной ищут души христиан, Продолжая строить козни верующим разных стран.

Но великие победы прежде всякой битвы Мы рождаем на коленях, стоя на молитве. Только для победы полной нам облечься нужно – Для атаки и защиты – в Божье всеоружье.

Веры щит и шлем спасенья, меч – Господне слово – Главное вооруженье воина святого.

Учасник бойових дій

Кожен з нас сьогодні є учасником бойових дій. Ми залучені до найбільшої битви, яка коли-небудь точилася на землі. Полеми битви є серце та розум людини. Прояв боротьби між силами добра і зла ми можемо бачити у світі природи, всесвітньої історії та власного життя. Це протистояння – не містика чи фантастика, тому для нас дуже важливо зрозуміти суть цієї війни, нашу роль у ній, а також те, яким буде фінал битви. Більш докладно про це читайте в Біблії. А зараз ми розглянемо лише кілька важливих моментів.

Сьогодні відбувається протистояння між Богом і Його противником, який у Біблії названий дияволом або сатаною. Усе, що здійснює Господь і Його святі ангели щодо нас, – це добро, звільнення і спасіння. Джерелом усього злого (гріха, хвороб, нещастя) на землі є сатана. Використовуючи підступність і брехню, він прагне зруйнувати життя людини, погубити його.

Без розуміння принципів великої боротьби між силами добра і зла неможливо отримати справжню перемогу. Якщо людина має якусь шкідливу звичку, котра переростає в залежність, то всі методи та підходи, у яких не враховано цей важливий момент, приречені на провал, навіть якщо виглядають привабливими і прогресивними. Адже ми маємо справу не просто зі спиртним, наркотиками і т. д., насправді це інструмент, який використовує ворог, аби заволодіти нашою свідомістю. Як наслідок, людина стає жертвою і рабом. Ось що являє собою справжня війна. Боротьба ведеться за контроль над нашим розумом. І в цій війні діє одне правило: Господь, поважаючи наше право вибору, без нашої згоди не може нам допомогти.

Бог завжди діє відкрито та чесно. Ворог же, навпаки, використовує хитрість і обман. У багатьох випадках стратегія противника така: яскравий і перспективний початок, ретельно приховувані наслідки та безнадійний кінець. Ворогові вигідно, коли люди не вірять у його існування або недооцінюють його. Це дуже мудра істота, та, на жаль, вона присвятила себе гріху та злу. Думаю, тепер ви зможете побачити багато речей і дій деяких людей (вони ж також можуть бути знаряддями і посередниками злих сил) зовсім в іншому світлі.

БІЛИЙ КАМІНЬ

П. Г.

**«Переможцві
дам їсти
потаємної манни,
і дам йому білий
камінь, і на камені
написане нове ім'я,
якого ніхто
не знає, –
тільки той,
що отримує»
(Об'явл. 2:17).**

«Тату, тату, дивись, що я знайшов!» Сяючи від радості, мій шестирічний син Брюс протягнув мені звичайнісінький на вигляд камінь – сірий, шорсткий. Для мене він не відрізнявся від сотень інших таких самих. Однак, бачачи захват сина, я вирішив підіграти йому і зацікавлено вигукнув: «Овва, оце так-так!». Наступна його фраза змусила мене засміятися: «Якщо він тобі так подобається, то можеш купити його в мене». Це було сказано настільки щиро, що мені нічого не залишалося, як придбати його.

Отже, я заплатив двадцять п'ять центів за звичайний камінь. Того дня я міг би знайти десятки таких самих на узбіччі дороги...

Минуло сім років. Цей камінь, як і раніше, лежить в одній із шухляд мого письмового столу. Однак він не самотній. Троє його «братів-близнюків», також куплених мною по 25 центів за штуку, лежать з ним поруч. Щодо останніх у мене були підозри, що моя «колекція» поповнилася ними з меркантильних спонукань мого синочка, який зумів таким чином заробити цілий долар. Однак я не став би за це ручатися, адже в очах дітей камені мають беззаперечно більшу цінність, ніж у нас, дорослих. Тому Брюс, напевно, вважав нашу з ним угоду взаємовигідною.

Для дитини кожен камінь унікальний. Згадайте себе в дитинстві. Незважаючи на всі старання, нам рідко вдавалося розбити камінь або ж зламати його. За допомогою кого-небудь зі старших можна навчитися запускати їх, змушуючи стрибати по поверхні води. З них можна майструвати будиночки й цілі автомобільні магістралі. А це, варто лише трохи напружити уяву, і перед нами вже метелик, серце і т. ін.

ЦЕ БУДЕ ТАЄМНИЦЕЮ

Серед незліченної кількості каменів існує один особливий, який мені справді хотілося б дістати. Він повністю білий, гладкий, невеликих розмірів (легко може вміститися на долоні). З того часу

як я прочитав про нього, цей камінь не дає мені спокою. Одного разу його вручить мені Сам Ісус. Характерною особливістю цього каменя є написане на ньому моє нове ім'я, значення якого будуть знати лише двоє – я та Ісус. Це буде наша з Ним таємниця.

В Об'явл. 2:17 ми читаємо: «Переможцві дам їсти потаємної манни, і дам йому білий камінь, і на камені написане нове ім'я, якого ніхто не знає, – тільки той, що отримує».

Уперше прочитавши цей текст, я був вражений. Потаємна манна? Хліб життя? Слово Боже? І я пригадав історію мандрів народу ізраїльського по пустелі та манну – хліб, яким Бог дивовижним чином годував Свій обраний народ. Потім я подумки перенісся в часи Христа на покриті зеленню пагорби Галілеї. Я уявив собі кошики, доверху наповнені свіжим хрустким хлібом і ароматною печеною рибою, чудовим чином припорошені Христом для народу, що прийшов послухати Його. Обличчя людей, які брали участь у тій чудовій трапезі, відображали задоволення. А на устах у всіх було одне: «Ось цар, якого ми так довго чекали!».

Знаючи помисли їхніх сердець, Ісус намагався пояснити людям, що вони неправильно зрозуміли сенс Його місії. У Його особі вони марно шукали земного вождя, готового за допомогою чудес забезпечувати харчами цілу армію. «Я – хліб живий, що зійшов з неба; коли хто буде їсти цей хліб, житиме вічно. Хліб, який Я дам, – це Моє тіло, яке Я віддам для життя світу!» (Івана 6:51).

Отже, ось він я, людина, що читає ці слова, записані більше 2000 років тому. У разі перемоги мені обіцяна «потаємна манна». Манна ця – Сам Ісус. Живучи в моєму серці, Він є хлібом життя, який підкріплює мої духовні сили, водночас роблячи в моєму характері зміни, які зрештою дозволять мені стати переможцем.

Яка продумана і всеосяжна ідея! Та це ще не все.

В Об'явленні сказано: «І дам йому білий камінь».

У своїй уяві я наперед смакую момент, коли Ісус Своєю пробитою рукою подасть мені цей камінь. Його немож-

ливо розбити або зламати. Тремтячими пальцями я прийму його з рук Спасителя. Купити його за четвертак неможливо. Не зробити цього і за мільйон. Камінь безцінний.

ЗАВЖДИ ПОРУЧ

З молитвою читаючи ці рядки, я зрозумів, що білизна цього каменя свідчить про те, що тягар гріхів з мене знято. Відтепер я досконалий у Христі.

Я чітко бачу своє нове ім'я, вирізьблене на камені. Його знають лише двоє – Ісус і я. Ця сцена настільки зворушлива, що хочеться плакати.

Сльози... Одному Богу відомо, скільки їх пролилося за час нашого земного мандрування. Щоразу, коли нам було боляче, важко, прикро, коли ми стикалися з нерозумінням і розчаруванням, як нам хотілося, щоб поряд опинився Той, Хто єдиний здатний зрозуміти та втішити.

Існує легенда про обряд посвячення в чоловіки юнаків-індіанців. Згідно з нею, батько, коли заходило сонце, відвів сина в джунглі. Посадивши його на стовбур поваленого вітром дерева і щільно зав'язавши очі, батько попрощався із сином до ранку.

Час тягнувся нескінченно довго. Зібравшись, як клубочок, юнак весь перетворився на слух. Зовсім неподалік пролунало шипіння ягуара. Молодий чоловік ледве втримався від того, щоб не зірвати пов'язку і стрімголов бігти в село. Як тільки перші невпевнені промені сонця пробілися крізь лісову гущавину, юнак скинув зі своїх очей ненависний шматок матерії. Та яким же було його здивування, коли він побачив свого батька, що сидів неподалік. Весь цей час той перебував поруч зі своїм сином. Наскільки спокійніше і впевненіше почував би себе юнак, знаючи, що, незважаючи на непроглядну темряву, його люблячий батько знаходиться зовсім поруч!

Бог обіцяв, що ніколи не залишить нас. У славний день Його повернення з наших очей спаде полуда гріха, і ми побачимо Спасителя лицем до лиця, щоб уже більше ніколи з Ним не розлучатися.

ро буде здобута остаточна перемога. І головне для нас – опинитися сьогодні на боці переможців.

Будь ласка, поміркуйте над такими питаннями: на чиєму я боці? хто господар мого життя? кому я служу? чию волю виконую? Від відповідей на ці питання залежить ваша вічна доля. Свобода і перемога – тільки на боці Бога. Приєднуйтеся до Того, Хто не знав жодної поразки!

СПРАВЖНЄ ЗАДОВОЛЕННЯ

Більшість людей думають, що християни обмежують себе в задоволеннях, які пропонує це життя. Поняття «справжній християнин» асоціюється зі збіркою правил і обмежень, де зазначено, що можна, а що не можна. І, ясна річ, список заборон у багато разів довший за список дозволеного. Звичайно, така «реклама» християнства не приваблює нікого, а навпаки – відштовхує. Чи справді людина, яка вірить у Бога, не має радості в житті? Чи справді вона обмежена? І чи справді її доля – це муки совісті за вчинені гріхи, постійна боротьба зі спокусами, нерозуміння і неприйняття з боку інших людей?

Тетяна Гнатюк

Ворог Бога і людини дуже постарався, щоб представити християнство нудним і похмурим. Але й багато з тих, хто називає себе християнами, зробили свій внесок, живучи безрадіним життям. Ключ знаходиться в їхніх руках, але вони не користуються ним.

Біблія відкриває істину про справжнє життя віруючої людини: «Адже благочестя з задоволенням – велике надбання» (1 Тим. 6:6). Ми бачимо, що бути благочестивим і задоволеним є великою перевагою. Та чи можна отримувати задоволення від благочестя?

Давайте спочатку дамо визначення слову «задоволення». Словник Ожегова повідомляє: «Задоволення – почуття радості від приємних відчуттів, переживань, думок». А ось визначення слова «благочестя»: «Благочестя – це справжнє шанування Бога, дотримання Його приписів; побожне визнання Божественних істин і виконання їх на ділі».

Тепер за допомогою Біблії давайте детально вивчимо це питання.

1. ЗАДОВОЛЕННЯ ВІД ПРОЩЕННЯ І СПАСІННЯ

«Я радісно буду вітатися Господом, нехай звеселиться душа моя Богом моїм, бо Він зодягнув мене в шату спасіння, і в одягу праведності мене вбрав, немов молодому, поклав Він на мене вінця, і мов молододу, приоздобив красою мене!» (Ісаї 61:10).

Сама думка про те, що якби не Бог, то я міг би загинути назавжди, наповнює серце вдячністю і радістю. Людина, яка відчула Божу любов і водночас усвідомила жадливість гріха, зможе оцінити спасіння.

Відчути гіркоту гріха, а потім знайти свободу від нього і радість спасіння зумів автор біблійних псалмів – Давид. Він пише: «Господи, вивів Ти душу мою із шеолу, – Ти мене оживив, щоб у могилу не сходили мені! Співайте Господеві, святії Його, й славте пам'ять святині Його! Бо на хвилю триває Він у гніві Своїм, все життя – в Свій ласці: буває увечорі плач, а радість на ранок!.. Ти перемінив мені плач мій на радість, жалобу мою розв'язав, і підперезав мене радістю, щоб славу співала людина Тобі й не замовкла! Господи, Боже мій, – повік славити буду Тебе!» (Псал. 30:4–6, 12, 13).

Коли людина звертається до Бога, переживає досвід спасіння і звільняється від гріхів, почуття захоплення наповнює її серце, і вона готова ділитися цією радісною звісткою з усіма. На жаль, у деяких з часом холодне перша любов. Та якщо щодня ми оновлюємо в пам'яті досвід спасіння і переживаємо новий, то незмінно будемо відчувати радість і вдячність.

Свобода від гріха, радість спасіння – ось справжнє задоволення в житті християнина!

2. ЗАДОВОЛЕННЯ ВІД ДОТРИМАННЯ ЗАКОНУ БОЖОГО

Псалмист Давид писав: «Як я кохаю Закона Твого, цілий день він – розмова

моя!» (Псал. 119:97). На перший погляд ці слова здаються дивними. Як можна любити Закон, та ще й цілий день розмовляти про нього?! Та якщо ми уважно вивчатимемо Святе Письмо, то побачимо, що Божий Закон – це відображення характеру Бога. Чи можна захоплюватися характером Бога? Звичайно! Чим більше ми Його пізнаємо, тим більше захоплюємося Ним, адже підставою Його Закону є любов. А любов Бога дивовижна і неосянна.

Соломон у книзі Приповістей пише: «Радість праведному – правосуддя чинити, – а злочинцеві – страх» (21:15).

Звичайно, якщо людина щиро любить Бога, то для неї дотримання Закону буде не тягарем, а радістю. Ось тут ми можемо знайти причину, чому так багато сумних християн. Адже більшість, дотримуючись Закону, не отримують від цього задоволення. Їм здається, що він тільки обмежує свободу людини. А все тому, що формалізм витіснив любов. Але Бог приймає послух, заснований виключно на любові. Люблячи Бога, ми можемо з радістю чинити Його волю, виражену в Його Законі: «Бо це є любов до Бога – дотримуватися Його заповідей! А Його заповіді не тяжкі» (1 Івана 5:3). Такий послух принесе задоволення.

3. ЗАДОВОЛЕННЯ ВІД ДОБРИХ ДІЛ І ЖЕРТОВНОСТІ

«Здобуток людині – то милість її...» (Прип. 19:22).

Парадокс нашого життя полягає в тому, що чим більше ми віддаємо, тим більше маємо. Люди скупі, користюлюбні, черстві й егоїстичні ніколи не погодяться з цим твердженням, тому що вони звикли брати, а не давати. Та чи приносить задоволення постійна турбота про фінанси, репутацію, уявне благополуччя? Адже тут не обходиться без конкуренції, обману, шахрайства та інших супутніх гріхів, від яких страждають сім'ї та суспільство.

Ті, хто постійно тягне ковдру на себе, думають, що для повного щастя їм не вистачає ще ось «цього». Але, придбавши «це», їхні серця знову страждають від розчарування, і вони знову намагаються заповнити чимось порожнечу. І так до нескінченності.

Але є ті, що не мають видимих скарбів на землі, а живуть так, наче мають. Справжні християни не живуть для себе. Вони менше за все думають про себе, тому що в них є Той, Хто думає про них. Бог дає їм усе необхідне для життя. Він заповнює усі їхні потреби, дає їм їжу, одяг, притулок. Вони впевнені в Його любові, яку бачать щодня у своєму житті. І, відповідаючи взаємністю, вони намагаються ошасливити інших. Для них добрі справи – це спосіб життя, тому що Бог, Котрий живе в душі, спонукає їх до добра. Проте не чинить добро, щоб домогтися чийсь прихильності, похвали чи заслужити спасіння. Робить просто так, на знак подяки Богові за Його милість. Тоді ви отримаєте справжнє задоволення!

4. ВИПРОБУВАННЯ І ЗАДОВОЛЕННЯ

А тепер давайте поглянемо на зворотний бік медалі. Приємно отримувати задоволення від хорошого. Але ж наше життя – це не тільки сонячні дні. І навіть у житті християн бувають грози. Як тоді бути? Про яке задоволення тут може йти мова?

Прочитаємо деякі тексти зі Святого Письма.

«Брати мої, майте велику радість, коли попадаєте в різні випробування, знаючи, що випробування вашої віри розвиває терпеливість. А терпеливість хай має досконалу дію, щоб ви були досконалі та бездоганні і щоб нічого вам не бракувало» (Якова 1:2–4).

«Усяке ж покарання в даний час не здається радістю, але смутком; та згодом ті, які навчені ним, приносять мирний плід праведності» (Евр. 12:11).

«Хто сіє з сльозами, зі співом той жне: все ходить та плаче, хто носить торбину насіння на посів, – та вернеться з співом, хто носить снопи своєї!» (Псал. 126:5, 6).

Бог не є джерелом проблем і бід. Він не бажає дивитися на наші страждання, але допускає їх для нашого блага. В одних випадках, щоб навчити нас довіряти Йому, в інших – щоб виховати сильні риси характеру, необхідні для життя, у третіх – щоб викоринити вади характеру, які згодом стануть перешкодою на шляху до неба. Бог використовує випробування для нашого спасіння. Часто саме труднощі зупиняють нас на небезпечному шляху і спонукають шукати допомоги в Бога. Тому давайте розцінювати труднощі як благословення. Нова проблема – це нова можливість для нової перемоги. І якщо наше життя багате на такі досвіди перемоги, наша впевненість у Богові буде зростати. Ми будемо розуміти, що не одні на полі битви. А це найголовніше!

Справжній християнин знає, що все, що відбувається в його житті – і погане, і хороше, – перебуває під контролем Бога. Він може страждати, але ці страждання тимчасові, до того ж містять цінні уроки. Він знає, що якщо він з Богом, то ніколи не опиниться в такому глухому куті, з якого неможливо було б вийти. Хіба ця блаженна надія не приносить задоволення?!

5. ЗАДОВОЛЕННЯ ВІД НАДІЇ

Життя без надії – це не життя, а життя. Ми потребуємо не просто надії, що з часом усе налагодиться, коли одружусь, виховаю дітей, вийду на пенсію і т. д. Ні, нам потрібна надія значно більша! А де гарантія, що я взагалі одружусь? Де гарантія, що в мене буде стабільна робота і я дочекаюся пенсії? Тому нам потрібна справжня надія. Ця надія в минулому допомагала людям переживати найсудовіші тяготи життя, зігрівала серця в крижаному холоді, спонукала радіти, коли не було видимих причин для радості, виживати, коли не було коштів для виживання. Вона допомагала перемагати глузування, наклеп, знущання, тортури і навіть смерть. Надія християн – вічна надія. Вона коштувала того, щоб за неї боротися.

Материнская любовь

**Посвящается матерям
11 мая – День матери**

Идете вы тропой тернистой, долгой, И часто без поддержки обоюдной. Безропотно быть верной только долгу Вам, жены, матери, порою очень трудно.

Среди зимы порой вам дарят розы И холод равнодушья летним зноем. Свечу улыбки задувают грозы, Когда вы ждете ласки и покоя.

Вам, наши жены и седые мамы, Букет наш самых добрых пожеланий За то, что вы всегда и всюду с нами, Как хлеб, делили радость и страданье.

Вы не искали легкие дороги И жизни беззаботной не просили, В страданиях утешались только в Боге И силы для себя в Нем находили.

Когда у нас с бедой бывали встречи И, обессилив, мы изнемогали, Вы подставляли хрупкие нам плечи, Чтоб под крестом своим мы не упали.

Женщины, матери, нас воспитавшие, Бога всем сердцем любить научившие, Жизнь нам свою без остатка отдавшие, Детям и внукам себя посвятившие.

Только от Господа ждете вы милости. Женская жизнь не бывает безоблачной: Много дождливых вам дней надо вынести, Чтобы увидеть один только солнечный.

Тысячи острых обид незаслуженных Больно изранят сердца ваши нежные, Прежде чем в добрых ладах натруженных Будут признаньем цветы белоснежные.

То вам идти против ветра жестокого, Сквозь шелест дождя, сквозь метель непроглядную, Солнце прольется на вас светозарное.

Перед бедой, перед призраком ужаса Сколько в вас выдержки, воли, терпения, Сколько огромного сильного мужества, Женской заботы, любви и смирения.

Если ваш дом посещает несчастье: С жизнью проститься пришла чья-то очередь, Кто из вас, мамы, не дал бы согласия, Чтоб умереть вместо сына или дочери?!

Женщины, матери, милость Всевышнего Всем вам отпущена полною мерою. Ваши молитвы все будут услышаны, Только молитесь вы Господу с верою.

Петр Уровский, г. Винница

Віруюча в Бога людина знає, що всі ці тимчасові страждання – ніщо порівняно з тим, що чекає її в майбутньому (див. Рим. 8:18). Адже Бог обіцяв, що скоро ці скорботи закінчатся, що скоро вірні Божі послідовники зустрінуться з Тим, Хто став сенсом усього їхнього життя. Дуже скоро в обіймах Господа вони знайдуть те, чого їм так не вистачало на Землі. Кращого задоволення ніколи не було і не буде. Воно не триватиме мить, день, рік, а цілу вічність!

«Сподівання для праведних – радість, а надія безбожних загине» (Прип. 10:28).

«І Господні викупленці вернуться та до Сіону зі співом увійдуть, і радість довична на їхній голови! Веселість та радість осягнуть вони, а журба та зідхання втечуть!» (Ісаї 35:10).

«То спів несправедливих короткий, а радість безбожного – тільки на хвилю» (Іова 20:5).

Але вже тут, на Землі, ми можемо відчувати задоволення вічності. Коли ми щодня переживаємо досвід спасіння, коли наповнюємо розум дивовижними істинами Святого Письма, коли думаємо про небесне, коли даруємо іншим усмішку та добрі слова, коли надаємо допомогу нужденним, тоді душа починає радіти! Крім цих радощів, християнин може отримувати задоволення, перебуваючи в церкві з братами і сестрами, спілкуючись з друзями і примиряючись із ворогами. Християнин цінує сімейні відносини і насолоджується радощами сімейного вогнища. Він має розраду у хворобі та в горі, має мир серед хвилювань. Він знаходить задоволення в корисній праці, а також у відпочинку на природі, споглядаючи прекрасне і перебуваючи в солодкому спілкуванні з Подателем усіх цих благ. Він знає, звідки прийшов і куди йде. Він знає, що його майбутнє – у надійних руках! Хіба цього не достатньо? Справді, життя з Богом – це справжнє, істинне, вічне задоволення!

«Скуштуйте й побачите, який добрий Господь, блаженна людина, що надію на Нього кладе!» (Псал. 34:9).

Во Христе Іисусе – победа!

Я шагаю тернистой и узкой тропой
В лучезарное вечное Небо.
И я верю, вступая с дьяволом в бой:
Во Христе Иисусе – победа!
На земле я – с грехом в беспощадной борьбе.
С войском тьмы бьется Армия Света.
Своему Полководцу я верю вполне:
Во Христе Иисусе – победа!
С верой глядя на крест, забываю я боль,
И душа Солнцем Правды согрета.
Его знамя горит предо мною – Любовь.
Во Христе Иисусе – победа!
Пусть для многих Христос – легендарный герой.
Пусть для них Он – не больше легенды.
Но я верю в Его драгоценную Кровь
Как в орудие дивной победы!
У Начальника веры я воином стал.
Он – помощник мне в скорби и бедах.
Слава Богу за подвиг Голгофский Христа!
Во Христе Иисусе – победа!

А. Азовский

Непростимий гріх

Найбільш приголомшливі слова з усіх, коли-небудь сказаних Ісусом, – це слова, що стосуються непростимого гріха. «Тому кажу вам, що кожний гріх і кожна хула будуть прощені людям, але хула на Духа не буде прощена» (Матв. 12:31).

Цей текст змушує тремтіти кожну людину і задуматися: чи не вчинив я непростимий гріх? Чому Бог такий суворий? Можливо, Він настільки злопам'ятний та образливий, що не може пробачити цей гріх?

Наш Бог – люблячий Отець. «Бо так Бог полюбив світ, що дав Свого Єдинородного Сина, щоб кожний, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). «Та Ти Бог, що прощаєш, Ти ласкавий та милосердний, довготерпеливий та багатомилостивий» (Неем. 9:17).

Дух Святий є Третьою Особою Божества. Він також довготерпеливий, милостивий, вибачає провину. На підставі Біблії нам необхідно дізнатися про роль Святого Духа в процесі спасіння людини.

Крім того, Дух Божий дарує розуміння істин Святого Письма, втішає та підбадьорює, спрямовує до вічного життя, Він докоряє, звертаючись до совісті людини з приводу скоєного гріха. «Прийшовши, Він обвинуватить світ за гріх, за праведність і за суд» (Івана 16:8).

Бог, як і раніше, любить грішних людей. Немає такого тяжкого гріха, який Йому не під силу було б очистити. З відкритими обіймами, Він готовий прийняти кожного, хто робить перший крок назустріч Його любові та прощенню.

Проте Бог не буде нав'язувати грішникам Своє прощення. Вони покликані розкаятися і визнати свої гріхи. Неймовірна обітниця записана в 1 Івана 1:9: «Якщо ж визнаємо свої гріхи, то Він вірний і праведний, щоб простити нам гріхи й очистити нас від усякої неправедності».

За умови щирого каяття Бог обіцяє пробачити будь-який гріх.

Непростимий гріх – це не вид, а ступінь гріха. Проблема такого гріха не в тому, що Бог не може його пробачити, а в тому, що людина стає нездатною в ньому розкаятися.

Річ у тім, що не Бог змінює Своє ставлення до людини, а людина змінює ставлення до Бога і Його закликів. Серце стає запеклим.

Тому не зволікайте з прийняттям рішення на користь Ісуса. Зволікання працює проти нас. Саме тому в Біблії Господь багато разів так наполегливо закликає негайно приймати рішення.

«Тому так промовляє Святий Дух: Сьогодні, коли почуєте Його голос, не робіть закам'янілими ваші серця» (Євр. 3:7, 8).

Олексій Мельников

Ігор
Корещук

ВНУТРІШНІЙ ТРИБУНАЛ

Що таке совість? Чи може вона бути останньою інстанцією у визначенні добра і зла? Від чого залежить: мучитимуть мене докори сумління чи ні? Якою буває совість? Чи завжди її можна назвати голосом Святого Духа? Чому моя совість повинна залишатися чутливою?

Ще сталося в Сієтлі, штат Вашингтон, США. Вранці в понеділок 28 листопада 2011 року літній чоловік залишив на прилавку магазину конверт зі 100 доларами й запискою для менеджера, у якій зізнався в крадіжці грошей. Уже сам факт зізнання вражає, але є ще одна приголомшлива обставина. У записці він написав: «Наприкінці 1940-х років я вкрав близько 30 доларів з каси. І тепер хочу повернути вам 100 доларів з відсотками як компенсацію, оскільки це й досі не дає мені спокою».

Ви можете собі уявити, що протягом шістдесяти років людину мучило сумління?

Часто доводиться чути: «Нехай це буде на твоїй совісті!» або «Ах, ти ж безсовісний! Невже в тебе зовсім немає совісті?» Яка людина, на вашу думку, є безсовісною? Де про це має бути зазначено – у паспорті чи спеціальному посвідченні?

Для початку дамо визначення, що таке совість із різних за світоглядом джерел.

Велика радянська енциклопедія твердить: «Совість – це категорія етики, що характеризує здатність особистості здійснювати моральний самоконтроль, самостійно формулювати для себе моральні обов'язки, вимагати від себе їх виконання, роблячи самоаналіз своїх вчинків».

Тлумачний словник С. Ожегова стверджує: «Совість – це відчуття моральної відповідальності за свою поведінку перед близькими людьми, суспільством».

Чи зауважили ви, що ці визначення дещо обмежені, оскільки все зводиться або до самоконтролю, або до поведінки перед людьми! От ми і намагалися впродовж 73 років гарно виглядати перед людьми, а в душі були зовсім іншими. Дехто іронічно зауважив: «Совість – внутрішній голос, який попереджає, що за нами хтось стежить».

Дозвольте навести ще кілька глибших визначень: «Совість – це судилище, на якому людина стає одночасно своєю прокурором і суддею, катом і адвокатом». Олександр Пушкін поетично зобразив совість як хижого звіря, що шкребе серце. «Совість – це двірна собака, яка дасть тобі біля неї пройти, але неодмінно буде гавкати».

У Святому Письмі близько 30 разів вживається слово «совість». Давньогрецьке слово «снюне йдесіс» означає усвідомлення, свідомість, сумління. Це дає нам можливість зрозуміти біблій-

ну позицію із цього приводу. У Старому Завіті самого терміну «совість» немає, але прислухайтесь, чи не про властивість совісті тут ідеться: «Дух людини – світильник Господній, що все нутро обшукує» (Прип. 20:27). У Новому Завіті дія совісті описана так: «Що свідчить їм їхнє сумління і думки, які то засуджують, то виправдують одна одну» (Римл. 2:15).

Навіщо Бог заклав совість у серце людини? Чи потрібна вона взагалі? Бог не створив нічого зайвого. Це той внутрішній трибунал, який засуджує і виявляє те, що невидиме для людських очей. Біблійний герой Давид, засуджений власною совістю за гріх, вигукнув: «Обмий мене зовсім з мого беззаконня, й очисти мене від мого гріха, бо свої беззаконня я знаю, а мій гріх передо мною постійно» (Псал. 51:4, 5).

Совість не дає спати, коли ми падаємо на дно, вона робить наше волосся сивим і позбавляє нас спокою. Це той компас чи індикатор, який попереджає про небезпеку і хоче віддалити нас від зла та його згубних наслідків.

Та чи завжди вона докоряє? Хіба нам не відомі випадки, коли людина чинить зло зі спокійним серцем? Невже совість неоднакова в усіх? Виявляється, що ні!

Сенека про совість говорив так: «Совість – це усвідомлена розумом і пережита почуттям моральна норма». Совість – це око душі, яке дивиться або на Бога, або на те, що вважає найвищим стандартом, тому і диктує різне. Це ставлення людини до відомих їй моральних Божих законів, які вона або визнає, або ігнорує. Отже, дія совісті залежить від двох факторів:

1. Від отриманої інформації.
2. Від того, що людина визнає за істину.

Це твердження узагальнив німецький філософ Іммануїл Кант: «Закон, що живе в нас, зветься совістю. Совість – це зіставлення наших учинків із цим законом».

Та чи є совість універсальною панатеєю та досконалим мірилом Істини?

Наш розум обмежений, тому і совість може перебувати на різних стадіях. Якщо це так, то ми не можемо вважати совість еталоном Істини й остаточним орієнтиром віри. Про це ідеться в Першому посланні Івана 3:20: «Бо коли звинувачує наше серце, то Бог більший від нашого серця і знає все!». Є Той, Хто знає більше, ніж наше серце та совість.

Філософ Георг Гегель пише: «Совість, на відміну від законів, безправна в державі, адже якщо людина покладається на своє сумління, то в одного може бути одна совість, а в когось – інша. Щоб совість була правдивою, необхідно, щоб те, що людина визнає правильним, було насправді таким».

Тому будемо довіряти Біблії більше, аніж власним судженням, бо написано, що саме Слово Боже «проникає аж до поділу душі й духа, суглобів і мозку кісток, судить думки й наміри серця» (Євр. 4:12). Воно має контролювати наші кроки, промовляючи до глибин душі через совість.

Давайте розглянемо, що пише Святе Письмо про совість, якою вона буває, і на основі цього проаналізуємо власну.

1) ЧИСТА СОВІСТЬ

Виявляється, що найкращою душею для сну є чиста совість. Про неї можемо читати у Святому Письмі: «Цей прообраз, що і нині вас спасає, – хрещення. Це не позбуття тілесної нечистоти, а прохання до Бога доброго сумління...» (1 Петра 3:21). І ще: «Але які мають таємницю віри в чистім сумлінні» (1 Тим. 3:9).

Грецького правителя Періандра якось запитали: «Що таке справжня свобода?». Той відповів: «Справжня свобода – це чиста совість!».

Чистою Біблія називає совість, яка дуже чутливо реагує на зло, гріх і неправду. Вона картає іноді там, де навіть закон цього не робить. Хоч кажуть, що насправді не совість мучить людину, а людина розпинає совість.

Тільки про таку совість можна сказати, що вона є голосом Святого Духа. Вона стає більш чутливою, коли ми, досліджуючи Святе Письмо, виявляємо, що є благом для нашого життя, і дотримуємося цих порад.

Відкидаючи голос Божий, ми піддаємо себе та свою совість небезпеці, оскільки докори звучатимуть дедалі тише. Це можна порівняти з радіо, яке увімкнене протягом дня, і ми, виконуючи свою буденну роботу, не прислухаємось до нього.

У 1 Тим. 1:19 апостол Павло радить: «Маючи віру та добру совість, яку декотрі відкинули, і відпали від віри» (давньогрецькою «наугаг о» – аварія корабля).

Чому корабель віри потерпів катастрофу? Мабуть, була «пробоїна» недовіри чи «тріщина» гордині, які призвели до катастрофи. Чимало добрих людей не зможуть спастися, бо

легковажно ставилися до духовної онкологічної хвороби, що зветься гріхом. Вони запевняли, що пухлина невелика і ситуація під контролем, аж допоки вона не розрослася і «метастази» беззаконня не вбили все те добре, що було в людині.

2) НЕМІЧНА СОВІСТЬ

Іронізують, що совість краще зберігається від псування, якщо її як слід обгорнути крупними купюрами. Тоді вона перетворюється на товар, який бартером можна обміняти на міражний добробут. Чимало людей щиро вважають, що наявність совісті – нездоланна перешкода на шляху до кар'єри. Крах сумління так само відбувається через те, що людина сказала собі: «Не варто прислухатися до кожного слова Святого Письма. Не буду фанатиком! Треба змішати трохи людського і трохи Божественного, тоді це буде вигідно і популярна релігія». Так відбувається перехід до совісті, котру Біблія називає немічною.

Справжня совість і неправда – не примиренні. Колишній прем'єр міністр Великобританії Уїнстон Черчилль твердив: «У відриві від істини совість – не більше, ніж безглузда, вона гідна жалю, але ніяк не поваги».

Ми говорили, що совість – необхідне мірило, але часто недосконале. Чиніть згідно зі своєю совістю, але водночас пам'ятайте, що вона може помилятися! Про немічну совість у Біблії згадується в 1 Кор. 8:7: «Та не у всіх таке знання. Адже деякі, призивчаївшись до ідолів, ще й досі їдять так, наче споживають ідолівські жертви, і їхнє сумління, будучи немічним, опоганюється».

Це совість, котра часто вважає гріховним те, що Бог не визначив, як гріх, і навпаки зі спокійним серцем робить те, що Бог називає беззаконням. Наприклад, євреї боялися увійти в преторію, боялися занечиститися, бо мали їсти Пасху, але водночас вони не боялися занечистити совість вимогою стратити невинного Сина Божого. Яке перекручення пріоритетів і страшний обман!

Людина може мати немічну совість, але до того часу, поки Бог не відкрив їй повну істину. Вона може боятися перейти комусь дорогу з порожніми відрами, щось дати через поріг, боятися чорної кішки та п'ятниці 13-го... Та коли Бог увійде в її життя, тоді вона повинна вирішити: йти за істиною чи продовжувати вірити в забобони та вигадані людськими традиціями. Якщо людина, дізнавшись про біблійну правду, опирається голосу Духа Святого, то совість деградує, поступово набуваючи ознак порочної совісті.

3) ПОРОЧНА СОВІСТЬ

Кажуть, що совість, схожа на хом'яка: вона або спить, або гризе. Тому якщо людина йде на компроміс зі своєю совістю, пізніше вона доро-

го за це заплатить.

У трагедії Олександра Сергійовича Пушкіна «Борис Годунов» є такі рядки: Ах! Чувствую: ничто не может нас Среди мирских печалей успокоить; Ничто, ничто... едина разве совесть. Так, здравая, она восторжествует Над злобою, над темной клеветой. Но если в ней единое пятно, Единое, случайно завелось; Тогда – беда! Как язвой моровой Душа сгорит, нальется сердце ядом, Как молотком стучит в ушах упрек, И все тошнит, и голова кружится, И мальчики кровавые в глазах... И рад бежать, да некуда...ужасно! Да, жалок тот, в ком совесть нечиста!

Той, хто занепащує свою совість, завжди знаходить виправдання, як кажуть: хто сам собі суддя, тому адвокат не потрібний. Сумління – немов перехрестя, на якому люди часто намагаються проскочити на жовте, а згодом і на червоне світло. Таким чином вони псують свою душу та совість так само, як шунок, вживаючи те, що шкідливе, і їхня совість стає зашкарублюю, грубою й не чутливою. Тоді спрацьовує закон: чим менше совісті, тим більше у житті всього іншого. Як сказано в Євангелії: «...а для нечистих і невірних ніщо не є чистим, оскільки в них нечистий і розум, і сумління» (Тита 1:15).

Ця совість час від часу непокоїть людину, але її голос стає все тихішим. Щоразу, коли нормами нехтують, вседозволеність зростає. Тоді я намагаюсь робити тільки те, що мені вигідно. З'являються страхи. Навіть кажуть, що в кого нечиста совість, тому і тінь коцери здається шибеницею.

Максим Горький писав: «Совість – це сила, непереможна тільки для слабких духом. Сильні ж швидко оволодівають нею і роблять її рабою своїх бажань». Тому чи варто дивуватись, що на пострадянському просторі, де у свідомості людей вбили Бога, нормою стали крадіжки, вбивства, сімейні зради?

Совість хрипне від нескінченних та безрезультатних нагадувань – невже безвихідь? Ні, Бог дає пораду в Євр. 10:22: «Приступаймо зі щирим серцем, у повноті віри, очистивши серця від недоброго сумління, обмивши тіла чистою водою».

4) ЗНИЩЕНА СОВІСТЬ

Французький політичний діяч атеїст Оноре Мірабо якось порадив: «Убийте вашу совість, бо вона – найбільший ворог кожного, хто хоче швидко досягти в житті успіху».

Чимало людей у погоні за міражним успіхом так і чинять, про них Слово Боже каже, що «говорючи в лицемірстві неправду, вони знищили власне сумління» (1 Тим. 4:2).

Весною 2012 року мікробіолог університету Арізони Чарльз Герб провів дослідження, аби виявити найбрудніші предмети в домі. Виявилося, що най-

більш забруднені місця – зовсім не ті, про які ми думаємо. Ви, напевно, здивуєтеся цьому переліку. Наприклад, перше місце зайняла дерев'яна кухонна дошка для нарізання. Кількість мікробів на ній у 200 разів більша, ніж на сидінні унітаза. «Почесне» друге місце за кількістю мікробів зайняла телефонна трубка. На третьому – губка для миття посуду. Потім фіранка в душі, і лише потім – смітєві кошики на кухні й у ванній кімнаті.

Якби такий перелік скласти на рівні внутрішнього стану людини, то, напевно, совість випередила б усе разом узятє. Відомий педагог Василь Сухомлинський писав: «Часто люди пишануться чистотою своєї совісті тільки тому, що мають коротку пам'ять».

Совість – вихована пані, тому вона швидко перестає розмовляти з тими, хто не хоче її слухати. Про таких людей жартують: «Совість його вже давно не мучить... її паралізувало». Це люди, для яких не залишилось нічого святого – заради власного «я» вони готові зрадити друзів і рідних, якщо це вигідно; звести наклеп, щоб виглядати краще; стерти усіх на шляху, коли це приведе до кар'єрного зростання; і навіть вбити, якщо хтось стоїть перепорою на їхньому шляху. Микола Суденко виразив це поетично:

*В ком совести осталось ни на грош,
Того «Авроры» залпом не пробьешь.*

Про таких Ісус говорив: «Бо огрубіло серце в цього народу, і вухами не дочувають, і очі свої зажмурили, аби не побачити очима і не почути вухами; та й серцем не зрозуміли і не навернулися, щоб Я зцілив їх» (Матв. 13:15). Бог промовляє до них, але вони глухі. Бог показує очевидні речі, але їхні очі свідомо заплуючені. Це якраз біблійне означення гріха проти Святого Духа – непростимого гріха. Він непростимий не тому, що Бог не може пробачити провини, а тому, що людина настільки далеко зайшла у своїх гріхах, що немає вже ні бажання, ні сили повернутися назад.

Невже все втрачено? Ні! Чудо Божої благодаті може підняти людину, якщо тільки вона здатна розплющити очі та відкрити вуха... Апостол Павло стверджує: «То наскільки більше кров Христа, Який вічним Духом приніс Себе непорочного Богові, очистити наше сумління від мертвих діл, щоб ми служили Живому Богові!» (Євр. 9:14).

Ми не можемо вважати нікого пропащим, бо не знаємо серця, і поки людина жива – існує надія на повернення! Бийте тривогу зараз, допоки ми та наші ближні ще чуємо голос сумління і остаточно не зачерствіли.

Де ж тримати совість, аби вона не зіпсувалася? Євангеліє нам радить: «Істину кажу в Христі, не обманюю, як свідчить мені моя совість у Дусі Святому» (Римл. 9:1). Яке щастя мати совість, яка щоденно промовляє до нас і оновлюється Святим Духом!

Нехай «автомобіль» нашого життя мчить по життю не забуваючи, що, крім педалі газу, є й інші життєво важливі педалі. Про них писав відомий письменник Лев Толстой: «Жити за совістю – означає вести машину, натискаючи час від часу на гальма». Блаженна людина, котра наприкінці земної дороги зможе від серця сказати, як апостол Павло: «І я пильно дбаю про те, щоб завжди мати незаплямовану совість перед Богом і людьми» (Дії 24:16).

НЕСТРАШНЕ «ПОБІЙТЕСЯ БОГА»

Який сенс закладений у словосполученні «страх Божий»?

У Святому Письмі ми читаємо: «І побачив я іншого ангела, який летів серед неба. Він мав вічну Євангелію, щоб звіщати її жителям землі, – усякому народові, поколінню, племені і народності, проголошуючи гучним голосом: Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду! Поклоніться Тому, Хто створив небо і землю, і море, і джерела вод!» (Об'явл. 14:6–8).

Слова ангела «побійтеся Бога» прямо пов'язані з такою важливою єврейською ідіомою, як «страх Господній», або «страх Божий». Важливо підкреслити, що в іудаїзмі «страх Господній» – це позитивна категорія, яка завжди характеризує людину з найкращого боку: людину, яка слухає Бога, і дотримується всіх Його заповідей.

Дослідники вважають, що «страх Божий» амбівалентний: з одного боку, він породжує здорове напруження, продиктоване відповідальним ставленням до Заповіту й усвідомленням Божої святості (легковажне ставлення до святого означає смерть); з іншого боку, страх Божий дає відчуття затишку та спокою: «Бог бачить», а значить не допустить, щоб зі мною сталося щось, що не слугуватиме мені на благо.

«І буде безпека за часу твого, щедрота спасіння, мудрости та пізнання. Страх Господній – буде він скарбом його» (Ісая 33:6). Пророк Ісая вважає, що мати страх Господній – означає володіти скарбом.

У чому ж полягає «страх Господній»? У Біблії існує багато текстів, які допомагають зрозуміти смислове навантаження, яке має це словосполучення. Досить перерахувати лише деякі з них, щоб переконатися в реальності тих благословень, які приносить «страх Божий».

1. «Страх Господній – лихе все ненавидіти» (Прип. 8:13). «...Страх Господній відводить від злого» (Прип. 16:6). Передусім звертає на себе увагу своєрідна захисна функція страху Господнього: він відводить від людини зло. «Страх Господній» формує і відповідне ставлення до зла, яке виражається не просто в його неприйнятті, а в ненависті до нього. Безумовно, це обертається для людини благом.

2. «Страх Господній [веде] до життя, і [хто має його], завжди буде задоволений, і зло не досягне його» (Прип. 19:23). «Страх Господній» веде людину до життя. Більше того, «страх Господній» формує в людині таку якість, яка дуже рідко трапляється, – задоволеність. Людина, яка боїться Бога, завжди усім задоволений, їй не властиві бурчання, нарікання, постійне відчуття невдоволеності, заздрість і т.д.

3. «...Бійся Господа та ухилийся від злого! Це буде ліком для тіла твого, напоєм для костей твоїх» (Прип. 3:7, 8). Цей текст розкриває цікавий взаємозв'язок між «страхом Господнім» і фізичним здоров'ям людини. Людина, яка боїться Бога, вирізняється кращим здоров'ям.

4. «Страх Господній примножує днів, а роки безбожних вкоротяться» (Прип. 10:27). «Страх Господній» – причина довголіття. Виявляється, людина, що боїться Бога, живе довше.

Страх Господній воістину стає для людини справжнім благословенням. Узагальнюючи позитивний вплив страху Господнього на людину, автор книги Приповістей робить висновок: «Страх Господній – криниця життя» (Прип. 14:27).

Євген Зайцев

Ми не можемо вважати нікого пропащим, бо не знаємо серця, і поки людина жива – існує надія на повернення! Бийте тривогу зараз, допоки ми та наші ближні ще чуємо голос сумління і остаточно не зачерствіли.

П'ята заповідь

«Шануй свого батька та матір свою, щоб довгі були твої дні на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі!» (Вихід 20:12).

Елені Гацяояннїс жила в Греції під час громадянської війни 1946-1949 років, що загрожувала розділити країну на частини. Коли комуністи захопили її дім з метою зробити там свій штаб, вона не чинила опору. Коли вони примусили жінку працювати в програмах розвитку суспільства та забрали на військову службу її старшу дочку, вона не заперечувала. У неї все ще жевріла надія, що це було тимчасово й одного чудового дня усе стане на свої місця.

Однак далі комуністи оголосили цій жінці, що заберуть двох її хлопчиків шести й восьми років до іншої країни, де їх виховуватимуть відповідно до ідеалів комуністичної партії. У глибині душі вона твердо вирішила перешкодити цьому і взялася розробляти план їхнього спасіння. Жінка розуміла: якщо самотужки спробує провести дітей крізь передові пости повстанців до сусіднього села, де їхній рідний дядько зможе надати їм необхідну допомогу, це не залишиться непоміченим; але якщо два хлопчики разом їтимуть дорогою, вони навряд чи привернуть чийсь увагу. Рано-вранці Елені вийшла з ними з дому і провела їх так далеко, як тільки наважилася. Потім, ніжно обійнявши дітей на прощання, вона поквипила їх у далеку путь. Останнє, що побачили хлопчики, обернувшись назад, — свою люблячу матір, яка усе ще махала їм рукою.

Потім, дізнавшись про все, комуністи розстріляли її.

Неважко зрозуміти, чому історія цієї мужньої матері схвилювала серця мільйонів. Вона торкнулася найпотаємніших струн кожного серця, бо взаємовідносини між батьками й дітьми священні. Елені зробила те, що на її місці за таких обставин зробила б кожна мати. Більшість батьків без сумнівів і вагань, з готовністю віддали б своє життя за дітей.

П'ята заповідь звертається до цих могутніх, закладених у глибині душі ланцюжків любові, — вона звертається до серцець дітей. І для цього існує важлива причина: не кожному судилося створити свою сім'ю, і багато хто так ніколи й не стане батьком чи матір'ю, але кожний з нас є сином або дочкою. Наші взаємовідносини з батьками назавжди відібуваються на нашому житті або позитивно, або негативно. Саме про це говорить п'ята заповідь. Вона присвячена стосункам та родинним зв'язкам.

Ми не в змозі змінити реальність, у якій народилися. Ніхто не обирає своїх батьків, і ми не можемо «переробити» їх відповідно до власних уявлень про те, якими їм слід бути. Один біблійний письменник нагадує, що наші батьки «на короткий час нас карали, коли вважали це за потрібне» (Євр. 12:10). Можливо, вони виконували свою роботу з особливим умінням; можливо, вони робили це з багатьма помилками й хибамися; або — які більшість із нас — і з тим, і з іншим. Усе, що вони робили або не змогли зробити, неминуче вплинуло на нас. Але ніколи не буде зайвим повторити: більш глибокий і постійний вплив на наше життя справляє наше ставлення до їхніх зусиль, ніж якийсь особливий метод виховання, застосований ними. Саме про це говорить п'ята заповідь. Вона покладає на нас тягар відповідальності за щасливі взаємовідносини з батьками. Заповідь зосереджує нашу увагу на тому аспекті відносин, котрий передусім і найбільше впливає на нас, а водночас надає нам можливість вибору. Хоч ми не можемо обирати або міняти своїх батьків, ставлення до них, безумовно, залежить від нас.

Те, як ми сприймаємо своїх батьків (наше ставлення до них, глибока внутрішня реакція, що виникає в нас, коли ми думаємо про них), сформує в нас ставлення до всякого авторитету і — дещо меншою мірою — до всіх інших людей. Найімовірніше, це також вплине на наші стосунки з Богом.

Принцип, закладений у п'ятій заповіді, — міцний фундамент для досягнення успіхів у школі, на роботі й навіть у шлюбі. Фактично, коли в Біблії вперше згадується про шлюб, то описується чоловік, що залишив своїх батька й матір та поєднався зі своєю дружиною (Бут. 2:24). Таким чином, Біблія свідчить: шлюб — це передача естафети і в певному розумінні продовження стосунків, що розпочалися з батьками. Люди, які мають невинішені проблеми з батьками, привнесуть у шлюб серйозні вади; крім того, вони ризикують мати проблеми і в інших сферах життя. Ось чому заповідь обіцяє: якщо ми поважатимемо своїх батьків, довгими будуть наші «дні на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі!» (Вих. 20:12). Це означає, що здорові взаємовідносини з

БАТЬКИ І ДІТИ

Лоран Уейд

батьками є основою для добрих стосунків, спокійного розуму й успіху протягом усього нашого життя.

ПОШАНА — ЦЕ СТАВЛЕННЯ СЕРЦЯ

Десять Заповідей розділені на дві групи. Чотири фокусуються на наших взаємовідносинах із Богом, а решта шість стосуються наших відносин з іншими людьми. Перша заповідь говорить про поклоніння Небесному Отцеві. П'ята, будучи заголовною в групі заповідей, які регулюють людські стосунки, вимагає від нас шанобливого ставлення до земних батьків.

Пошана, як і поклоніння, — це ставлення серця. Ідеться не про особливі вчинки або поведінку стосовно батьків, натомість про внутрішнє шанобливе ставлення, яке ми виявляємо до них.

Апостол Павло наголошує, що п'ята заповідь вимагає від дітей послуху батькам (Ефес. 6:1). Однак покора, що випливає із шанобливого ставлення, є відгуком розуму, дійовим виявом любові й поваги, на відміну від автоматичного підкорення авторитетові.

Зверніть увагу, яким чином мудрець висловив цю ідею: «Стережи, сину мій, заповідь батька свого, і не відкидай науки матері своєї! Прив'яжи їх на серці своєму назавжди, повись їх на шиї своїй! Вона буде провадити тебе у ході, стерегтиме тебе, коли будеш лежати, а пробудити — мовити буде до тебе!» (Прип. 6:20-22). Зауважте, Соломон описує тут ставлення. Послух без шанобливого ставлення є важким тягарем. Фактично це рабство.

Пошана до батьків означає, що ми будемо дбати про їхню добру репутацію завдяки турботі про нашу власну репутацію; ми робитимемо батьків щасливими в їхніх стараннях допомогти нам відчувати себе щасливими. П'ята заповідь закликає нас зняти свої «боксерські рукавиці» й покинути «ринг», прислухатися до порад батьків, добре відгукуватися про них, шукати можливості висловити їм свої подяку й повагу. Знову до нас звертається з повчанням давній мудрець: «Хай радіє твій батько та мати твоя, хай потішиться та, що тебе породила» (Прип. 23:25).

Принцип поваги залишається незмінним, але спосіб її виявлення змінюється з плином життя. Він варіюється залежно від часу й обставин.

Принцип пошани буде виявлятися по-різному в п'ятирічній дитині і чотирнадцятирічному хлопці. Для підлітка він не означає те ж саме, що для двадцятилітнього юнака. Старість, а разом з нею немінність наших батьків спричинять подальші зміни. Тоді шанобливе ставлення до батьків набуде зовсім іншого виміру. Нездатність тієї чи іншої сторони визнати ці мінливі обставини та пристосуватися до них породжує проблеми. Однак коли взаємовідносини гармонійні, тоді навіть на схилі життя ми зможемо найбільш повно оцінити значення слів Давида:

«Діти — спадщина Господня, плід утроби — нагорода! Як стріли в руках того велетня, так і сини молоді: блаженний той муж, що сагайдака свого ними наповнив!» (Псал. 127:3-5).

Навіть смерть батьків не відміння нашого обов'язку ставитися до них із повагою. Наші вчинки і загальне життя, як і раніше, повинні представляти їх у доброму світлі й шанувати пам'ять про них. Ми можемо жити так, що виразимо батькам свою вдячність за те, що вони відстоювали і що передали нам.

ПОКЛАДАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ТИХ, ХТО ПОВИНЕН ЇЇ НЕСТИ

Для більшості з нас неперечним є той факт, що батьки звершують у нашому житті більш важливу роль, ніж будь-хто інший. Кожний, хто стає батьком, бере на себе величезну відповідальність. Але заповідь зосереджує нашу увагу на ключовому моменті ставлення дітей до родинних уз, бо це є найважливішим. Наші батьки можуть виховувати нас, радити нам, бути для нас добрим прикладом для наслідування, вони можуть кричати на нас і молитися за нас. Але батьки ніколи не зможуть зробити за нас справу, яка є найважливішою. Вони не можуть відібрати в нас право приймати рішення. Найбільша пошана, яку ми віддаємо їм, виявляється не в словах і не в букетах квітів, покладених на їхню могилу, а в умінні бути тими людьми, котрими ми повинні бути. І цей вибір — у наших руках.

Батьки хочуть дати своїм дітям найдорогоцінніше, що тільки можуть палко бажати для них, і як сильно залежать від цього їхні радість та душевний спокій. Пророк Єзекіль наводить приголомшливе порівняння. Він каже: навіть якби Ной, Даниїл та Йов були й сьогодні живі, своєю праведністю вони не змогли б урятувати нікого, крім себе (див. Єзек. 14:20). І це справді так, тому що віру неможливо в когось позичити.

Кажуть, що Бог не має онуків. У Нього немає нікого, крім дітей. Це означає, що ми не можемо встановити взаємовідносини з Богом завдяки вірі іншої людини або ввійти до міста брамами, ухопившись за полу її плаща. Наші батьки можуть бути чудовими людьми. Якщо це так, ми повинні бути вдячними, адже не кожний має таку перевагу. Від нас очікується дещо більше, ніж просто пишатися їхніми заслугами. Ми повинні прийняти самостійне рішення стосовно жертви Ісуса, який помер заради нас. Налагоджуючи особисті стосунки з Богом, ми повинні самі практикувати уроки віри й молитви, на власному досвіді пережити «купіль відродження і оновлення Святим Духом» (Титу 3:5).

Ось чому п'ята заповідь звертається насамперед до дітей, а не до батьків. Рішення долучитися до життя вічного залежить від нас, а не від них.

ДРУГИЙ БІК ПОШАНИ

Звичайно, нічого з того, про що ми говорили раніше, не применшує відповідальності батьків та не виправдовує їх у тому, що вони відчують лише невелику відповідальність (або не відчують її взагалі) за те, як поведуться зі своїми дітьми. Абсолютно неможливо розглядати ставлення дітей до своїх батьків без того, щоб не подивитися на монету з двох боків, оскільки взаємодія між батьками і дітьми найбільш взаємозобов'язує. Говорячи про п'яту заповідь, апостол Павло стверджує, що обов'язкові дітей шанувати батьків відповідає обов'язок батьків щодо дітей (див. Ефес. 6:1-4; Колос. 3:20, 21). Ми вже зауважили, що пошана, яку діти виявляють до батьків, є радше ставленням любові й поваги, ніж автоматичною покорою перед авторитетом. Батьки повинні замислитися над життєво важливими запитаннями: який приклад для наслідування і яке виховання я можу їм дати? Яким чином можу взаємодіяти з дітьми, щоб викликати в них бажану реакцію у відповідь? Як я можу сприяти необхідному розумному відгуку у своїх дітях?

Якщо ми хочемо бачити в наших дітях відгук, що випливає з їхнього власного ро-

зуміння, розумного судження і доброї волі, тоді якомога раніше і якомога частіше (у деяких випадках раніше і частіше, ніж вважаємо за потрібне) ми повинні звертатися до цих вищих здібностей розуму, пам'ятаючи, що нашою метою є не командування, а заохочення шанобливого ставлення.

Заохочення волевиявлення наших дітей не означає їхню безвідповідальну відмову від батьківського авторитету. Але це означає, що якомога раніше ми будемо дозволити дітям робити вибір при кожній нагоді. Нам необхідно передбачити ситуації, коли вони можуть навчатися робити свій законний вибір.

Найкращий план допомоги нашим дітям полягає в тому, щоб вони стали відповідальними дорослими людьми, — покласти на них відповідальність, робити їх відповідальними за їхні особисті рішення якомога раніше та частіше. Допомогайте своїм дітям у дотриманні п'ятої заповіді, бо пошана — це насамперед вільне волевиявлення, розумне рішення зайняти таку позицію, результатом якої стануть добрі і приємні взаємовідносини спочатку з батьками, а потім із кожним, з ким нам доведеться зустрітись в житті.

Чи означає це, що іноді ми фактично будемо дозволити дітям робити неправильний вибір? У деяких випадках немає кращого способу навчити їх чогось, ніж дати їм можливість пожати наслідки неправильного рішення. У той час як судження і зрілість дитини зростатимуть, вони поступово сформують як самостійність, так і відповідальність.

ОСТАННІЙ ПОЦІЛУНОК

Я не пам'ятаю, коли моя мати вперше поцілувала мене. Мабуть, це сталося, коли я був крихітним малюком, бо вона цілувала мене багато разів протягом усього мого дитинства. Хоч я не пам'ятаю її перший поцілунок, однак я дуже добре пам'ятаю останній.

Роки стрімко летять, і будь-які людські стосунки приносять із собою стреси і напругу. Це не є чимось жахливим або немилосердним, це нормально. Однак якщо в нашому серці ми плакаємо принцип пошани, тоді любов переможе. Якщо нам загрожують стреси, які, можливо, завдають болю і навіть гіркоти, нам слід думати про останній поцілунок, бо він неминучий. Що ви хочете запам'ятати, востаннє кажучи своїм батькам «до побачення»?

Один мій товариш розповідав, що коли його батько поstarів, його розум уже не був таким ясным, як колись. Коли настав день народження батька, мій знайомий зателефонував йому. «З Днем народження, тату, — сказав він, — і нехай благословить тебе Бог».

Того дня думки батька з'єдналися в єдиний ланцюг, бо він одразу ж відповів: «Ні, синку, благословення потрібні тобі. Нехай Бог благословить тебе за те, що ти завжди шанував мене». Через два місяці мій товариш поховав свого батька. Якою втіхою було для нього в той момент згадати слова батька!

Мені довелося бути присутнім на багатьох похоронних церемоніях, але я ніколи не бачив більшого горя і сліз, ніж тоді, коли жалкування за минулим робили сумну процесію ще більш гіркою.

Задумайтесь над цим, доки у вас ще є можливість, доки ви ще можете щось зробити чи сказати, аби змінити ситуацію. Подумайте про останній поцілунок, бо він обов'язково буде. Шануйте вашого батька й вашу матір, і ваші дні на Землі не лише продовжаться, але принесуть ще більше задоволення, будуть наповнені миром, радістю і благополуччям.

ТВ-програма на травень*

НЕДІЛЯ	ПОНЕДЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА
00:00 Так промовляє Біблія	00:00 Інша сторона	00:00 Тора. Пророки. Писання	00:00 Готовим вместе	00:00 Лицом к лицу	00:00 Сила креста	00:00 Богослужение в храме на Подоле
00:30 Вдохновение	00:40 Ваша думка	00:30 Люди и судьбы	00:20 Біблія свідчить	00:30 Вера. Человек. Судьба	00:30 Познавая непостижимое	01:00 Тора. Пророки. Писання
01:00 В гостях у Клиффа Гольдштейна	00:50 Музыкальная скринька	00:50 Десять Заповедей	00:30 Так промовляє Біблія	01:00 Контрасты души	01:00 ...є Любов	01:00 Біблія продовжує говорити
01:30 ...є Любов	02:00 Є проблема	01:00 Открытая книга	01:00 Вдохновение	01:30 Тора. Пророки. Писання	01:30 Вдохновение	01:30 Біблія продовжує говорити
02:00 Біблія продовжує говорити	02:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна	01:30 Познавая непостижимое	01:30 Познавая непостижимое	02:00 Музыкальная скринька	02:00 Є проблема	02:00 Библейский час
02:30 Готовим вместе	03:00 Дорогами христианства	02:00 Под абаяжуром	02:00 ...єсть Любовь	02:40 Вкус здоровья	02:30 Лицом к лицу	02:30 Так промовляє Біблія
02:50 Десять Заповедей	03:30 Готовим вместе	02:30 Библейский час	02:30 Непростое состояние	03:00 В гостях у Клиффа Гольдштейна	03:00 Открытая книга	03:00 Богослужение в храме на Подоле
03:00 Контрасты души	03:45 Люди и судьбы	03:00 Вера. Человек. Судьба	03:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна	03:30 Вдохновение	03:30 Десять Заповедей	03:30 О вечном
03:30 Лицом к лицу	04:00 Сила креста	03:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна	04:00 Лицом к лицу	04:00 Сила креста	04:00 Вісті надії	04:00 Помолитесь за меня
04:00 Познавая непостижимое	04:30 Вісті надії	04:00 Музична скринька	04:30 Тора. Пророки. Писання	04:30 Познавая непостижимое	04:30 Библейский час	04:30 Счастье вопреки всему
04:30 Детонация	05:00 Тора. Пророки. Писання	05:10 Вкус здоровья	04:00 В гостях у Клиффа Гольдштейна	05:00 Богослужение в храме на Подоле	05:00 Счастье вопреки всему	05:50 Біблія, як вона є
05:00 Вера. Человек. Судьба	05:30 Є проблема		04:30 Тора. Пророки. Писання	06:20 Малювати	06:00 В гостях у Добрячка	06:00 Мастерская добрых дел
05:30 Непростое состояние	06:00 Дружболандия		05:00 Детонация	06:40 В гостях у Добрячка	06:15 Мастерская добрых дел	06:30 Так промовляє Біблія
06:00 Дорогами христианства	06:15 Малювати		05:30 Біблія продовжує говорити		07:00 Ранок Надії	07:00 Ранок Надії
06:30 Інша сторона	06:30 Богослужіння у Львові		06:00 Чудесный магазин		08:10 Непростое состояние	08:00 Сила креста
07:10 Готовим вместе	07:00 Ранок Надії		06:30 Диагноз: здоровье		08:40 Готовим вместе	07:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна
07:30 ...єсть Любовь	08:10 Детонация		07:00 Ранок Надії		09:00 Ранок Надії	08:00 В пошуках істини
08:00 Так промовляє Біблія	08:40 Готовим вместе		08:10 Живой Бог		10:10 Счастье вопреки всему	08:30 Біблія продовжує говорити
08:30 О вечном	08:50 5 хвилин для вічності		08:40 Готовим вместе		11:00 Ранок Надії	09:00 Є проблема
08:50 Вкус здоровья	09:00 Ранок Надії		09:00 Ранок Надії		12:10 Счастье вопреки всему	09:30 Богослужіння у Львові
09:10 Модная книга	10:10 Вкус здоровья		10:10 Помолитесь за меня		12:30 Познаем истину	10:50 Ваша думка
09:30 Живой Бог	10:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна		11:00 Ранок Надії		13:00 Непростое состояние	11:00 Вдохновение
10:00 Счастье вопреки всему	11:00 Ранок Надії		12:10 5 хвилин для вічності		13:30 Настав час	11:30 Богослужение в храме на Подоле
10:50 Места надо знать	12:10 5 хвилин для вічності		12:20 Настав час		14:00 Біблія, як вона є	12:50 Познаем истину
11:00 Малювати	12:30 Так промовляє Біблія		12:50 Модная книга		14:10 Помолитесь за меня	13:00 Так промовляє Біблія
11:20 Музыкальная скринька	13:00 Вера. Человек. Судьба		13:10 Диагноз: здоровье		15:00 ...єсть Любовь (із сурдоперекладом)	13:30 О вечном
12:00 Богослужение в храме на Подоле	13:30 В будущее с надеждой		13:40 Тора. Пророки. Писання		15:20 Диагноз: здоровье (із сурдоперекладом)	14:20 Детонация
13:20 Настав час	14:30 ...є Любов		14:10 Помолитесь за меня		15:50 Места надо знать (із сурдоперекладом)	15:00 Богослужение в храме на Подоле
13:30 В будущее с надеждой	15:00 Выход рядом (із сурдоперекладом)		15:20 Хочу вас спросить (із сурдоперекладом)		16:00 Чудесный магазин	15:50 5 хвилин для вічності
14:30 Непростое состояние	15:20 Диагноз: здоровье (с сурдопереводом)		15:50 Места надо знать (із сурдоперекладом)		16:35 Дружболандия	16:20 Дружболандия
15:00 Шлянка води (із сурдоперекладом)	15:50 5 хвилин для вічності (із сурдоперекладом)		16:00 Малювати		17:00 Вісті надії	16:40 Біблія, як вона є
15:10 Счастье вопреки всему (із сурдоперекладом)	16:00 Чудесный магазин		16:20 Дружболандия		17:20 Места надо знать	16:50 5 хвилин для вічності
ДІТЯЧИЙ ЧАС	ДІТЯЧИЙ ЧАС		16:40 В гостях у Добрячка		17:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна	17:00 ...є Любов
16:00 Дружболандия	16:30 Малювати		17:00 В гостях у Клиффа Гольдштейна		18:00 Детонация	17:30 Вера. Человек. Судьба
16:20 В гостях у Добрячка	16:50 Места надо знать		17:30 Інша сторона		18:30 В пошуках істини	18:00 В будущее с надеждой
16:40 Взаправду			18:10 5 хвилин для вічності		19:00 Вкус здоровья	19:00 Модная книга
17:00 Так промовляє Біблія			18:20 Музыкальная скринька		19:20 5 хвилин для вічності	19:20 Настав час
17:30 Вкус здоровья			19:00 Счастье вопреки всему		19:30 Познавая непостижимое	19:30 Дорогами христианства
17:50 Біблія свідчить			19:10 Настав час		20:00 Помолитесь за меня	20:00 Счастье вопреки всему
18:00 Детонация			20:00 Так промовляє Біблія		20:50 Вечерние истории	20:50 Біблія свідчить
18:30 В гостях у Клиффа Гольдштейна			20:30 Модная книга		21:00 Є проблема	21:00 Біблія продовжує говорити
19:00 Поспілкуймося			21:00 Є проблема		21:30 ...є Любов	21:30 Познавая непостижимое
20:00 ...є Любов			21:30 Інша сторона		22:00 Живой Бог	22:00 ...єсть Любовь
20:30 Модная книга			22:00 Живой Бог		22:30 Библейский час	22:30 Под абаяжуром
21:00 Вісті надії			22:30 Библейский час		23:00 В гостях у Клиффа Гольдштейна	23:00 Вісті надії
21:20 Біблія, як вона є			23:00 В гостях у Клиффа Гольдштейна		23:30 Познавая непостижимое	23:20 5 хвилин для вічності
21:30 Сила креста			23:30 Настав час			23:30 Лицом к лицу
22:00 Є проблема						
22:30 Вера. Человек. Судьба						
23:00 Непростое состояние						

ЯК ЖИТИ?

духовно-пізнавальна програма

В МАЙБУТНЄ
З НАДІЄЮ!

ЩОП'ЯТНИЦІ І СУБОТИ

18-00

Параметри налаштування
спутникового
телеканала "Надія":

Канал: Nadiya TV
Супутник: ASTRA-4A (Sirius), 5° сх.д.
Частота прийому: 12.284 МГц
Поляризація: V, FEC 3/4
Швидкість потоку: 27.500 Мбіт / с

ЦІЛОДОБОВО

Дивіться програми
телеканала "Надія"
в кабельних мережах України,
а також в мережі Інтернет
24 години на добу
7 днів на тиждень на сайті

www.hope.ua

Телефони гарячої лінії:

0 800 50 157 80
(093) 50-157-80
(066) 707-00-05
(098) 707-00-05

Молитовна підтримка
Розмова зі священнослужителем
Сімейна консультація
Питання, побажання та пропозиції

Вивчайте Біблію разом з нами on-line
на сайті www.bibleschool.com.ua

Ваші пропозиції,
побажання, зауваження
надсилайте на адреси:

✉ contact@hope.ua

а/с 36, Київ - 71, 04071 Україна

S [contact-hope](https://www.facebook.com/hope.ua)

* Телеканал залишає за собою право внесення змін в ТВ-програми.

50 грн*

Вкус здоровья (3 сезон)

На цьому диску 8 передач і 15 рецептів:

1. Мистецтво випічки; 2. Не просто каша;
3. Овочевий калейдоскоп;
4. Ось так фрукти; 5. Здоровий боб;
6. Жири за і проти; 7. Десерти дитячими руками; 8. Плануємо разом (обід)

Мова: російська

70 грн*

Истории Вечной Любви 2

Незрівняна любов Бога, що змінює якість життя. На кожній зустрічі – відповіді на життєво важливі питання, нові історії, які відкривають нові перспективи.

Мова: російська

*пожертвування

Замовити диски

Ви можете за телефонами гарячої лінії або за адресами:

zakaz@hope.ua

а/с 36, Київ - 71, 04071 Україна

Утрення молитва

Благодарю Тебя за этот чудный день!
Благодарю за солнце, небо ясное,
прохладу...
Благодарю Тебя, как маленький олень,
Нашедший в мире для себя отраду.
Благодарю Тебя за это счастье – жить!
За радость утром ранним просыпаться,
За наслаждение просто так любить
И за желание навсегда с Тобой остаться.

Благодарю Тебя за ласковый рассвет,
За солнца луч, что моего плеча коснулся...
Тебе пошлю улыбку я в ответ...
Благодарю Тебя!... Благодарю!...
Когда мне кажется, что все потеряно,
Что все разбила лютая гроза,
Ты, Иисус, войди тихонько в дверь мою,
С любовью посмотри в мои глаза.

Тебя узнаю даже в темной комнате,
Твой голос среди шума уловлю,
Скажи мне только лишь слова знакомые:
«Дитя мое, Я так тебя люблю!»
Скажи мне вновь, что все ко благу
любящим,
Что жребий мой в руках Твоих, скажи.
Скажи, что скоро, в недалеком будущем,
По-своему мою изменишь жизнь.

Я все пойму и все приму безропотно,
Впитаю в душу я Твою любовь,
И, радуясь приобретенью опыта,
Пойду навстречу испытаньям вновь.
Мой сильный Бог! Какой же Он
прекрасный!
Как я блаженна, что меня Он спас!
Он на земле дарует мир и счастье,
А что же в небе ожидает нас?

Простор небес, небесные чертоги...
Престол Господень, вечная краса!
Не о тебе ль тоскую я так много?
И от чего блестит в глазах роса?
Не за твоей ли чудной синевою
Скрыто Царство Бога моего?
Он говорил, что будет ввек со мною,
Теперь я жду Его лишь одного.

О, распахни скорей же свои двери,
Пусть Царь грядет во славе и хвале!
Тебя я жду, Тебе, Господь, я верю!
Об этом песнь моя здесь, на земле!

Наталя
Орловська

*Благодари ты Бога за людей,
Они – живой букет в кувшине жизни,
Они – что зеркало в душе твоей
Твоих стремлений, чаяний и мыслей...*

Напевно, кожна людина, переступивши певну вікову межу, починає сприймати пережите в іншому світі. З легким смутком і посмішкою згадується далека юність, перші самостійні кроки, успіхи, невдачі і, звичайно ж, люди. Кожен з них справив великий або незначний вплив на наш світогляд, характер, а часом і на напрям життя в цілому. У своїй мудрості Бог єднає нас із тими, хто шліфує нас, облагороджує, чогось навчає. Чи дякуємо ми Богові за людей, яких зустрічали в різний час на життєвій дорозі, і за тих, хто зараз біля нас?

Гортаючи сторінки юності, я з особливим теплом згадую дорогу серцю подругу, яка завжди залишається для мене прикладом доброти та посвячення. Своєю чистою великою любов'ю до Ісуса вона запалила моє серце живою вірою. Її гарячі молитви і близькість до Бога сприяли тому, що в мене з'явилося бажання наслідувати її в посвяченні. Як влучно хтось зауважив: «Якщо доля особливо прихильна до людини і хоче обдарувати її найбільшим щастям на світі, вона дарує їй вірних друзів». Звичайно ж, це Бог дарує нам в супутники справжніх друзів, оскільки Він знає наші потреби. Господи, дякую Тобі за цю людину, яка так підтримала мене в період формування віри!

Подорожуючи далі сторінками пам'яті, я згадую тих, хто заздрісно і неприязно ставився до мене. Як дякувати за них, через кого я втрачала сили і спокій? Сьогодні я можу дякувати і за них, тому що і вони були моїми вчителями, адже я навчилася покладатися на Бога, а не сподіватися на людей. Спасибі, Господи, і за них.

Коли на шляху зустрічаються ті, від кого хочеться втекти, – зупиніться і подякуйте Богові за цих людей. Можливо, ми повинні показати їм любов Христа, зігріти їхні душі, які ніколи не відчували тепла? На

ДЯКУЙТЕ БОГОВІ ЗА ЛЮДЕЙ

*Коли ми подивимося
на людей очима Ісуса,
то не зможемо не дякувати Богові за них.*

жаль, такі люди будуть завжди супроводжувати нас на шляху в Небесний Ханаан. Вони випробовують нас і допомагають побачити істинний стан наших сердець. О, як я шкодую сьогодні, що не завжди правильно ставилася до цих людей і тільки збільшувала свої страждання!

Розмірковуючи про великі Божі дари, хочеться дякувати за сусідів, за шкільних учителів наших дітей, за знайомих продавців у магазині, за медперсонал у лікарні. У кожного можна чогось навчитися і щось віддати натомість.

Віднедавна я почала молитися з людьми про їхні потреби і з радістю бачу, як Бог допомагає комусь через мене. Якщо ми будемо сприймати людей не просто як суспільство, а як окремих особливих особистостей, вони будуть цікаві нам. І тоді відбудеться природне зближення душ.

Як не дякувати Богові за кожную людину, з якою ми разом працюємо? Кожен унікальний і з кожним у нас особливі стосунки. З кимось ми зійшлися відразу, з кимось досі тримаємо дистанцію. Утім кожен впливає на нас, так само як і ми на нього. Давайте дякувати Богові за цей живий букет, даруючи теплоту, турботу та співчуття. Часом людям не так багато й потрібно – лише трохи уваги, тепле рукостискання, добре слово, посмішка, прийняття, щира молитва. Шкода, що іноді ці дрібниці залишаються поза увагою. Та коли ми подивимося на людей очима Ісуса, то не зможемо не дякувати Богові за них. Озирніться навколо, захопіться, доторкніться чуйним серцем до тих, хто поруч. Вони чекають цього. Даруючи іншим тепло, ми будемо зігріті їхньою вдячністю.

Надія
Ворожба

ДОПОМОГА З НЕБА

*«Господь зламаносердим близький,
і впокорених духом спасає»
(Псал. 34:19).*

Мені було п'ять років, коли це сталося. Батько часто випивав і в нетверезому вигляді водив мене на залізницю. Останній похід туди я запам'ятала на все життя.

П'яний батько впав на рейки і не міг рушити з місця, а я стояла поруч і намагалася з усіх сил підняти його. Раптом я побачила, як вдалечині з'явився потяг, який мчав прямо на нас. Я почала відчайдушно кричати та плакати: «Тату, вставай, нас поїзд переїде!» Та він не міг навіть поворухнутися і тільки просив: «Іди, іди геть». Але я не хотіла його кидати. Раптом я помітила двох юнаків у темних костюмах, вони стояли неподалік. Я кричала і плакала, але вони не підходили до нас.

Поїзд почав гальмувати, гудіти, але батько не міг рушити з місця. Несподівано я почула голос, який мені чітко сказав: «Дивися на небо і проси про допомогу». Я не могла зрозуміти, чому треба дивитися на небо і в кого просити про допомогу? Але я послухалася і, піднявши в небо очі, почала кричати: «Допоможи!» І цієї ж миті ми з батьком опинилися не на рейках, а біля них. Поїзд пронісся повз нас, зарипівши гальмами. Мене, п'ятирічну дівчинку, тоді дуже

здивувало, чому двоє юнаків залишилися байдужими. Я озирнулася, але їх не побачила. Вони

зникли.

Після цього випадку мій батько кинув пити і більше не водив мене дивитися на потяги. Відтоді минуло багато років, але мене мучило питання: хто були ті хлопці і чому вони проігнорували прохання дитини?

Тільки через багато років, дізнавшись про Живого Бога, Котрий відповідає на молитви, я зрозуміла, що це були два ангели-охоронці, послані Ним: один – мій, а другий – татів. Але вони не втручаються в життя людей без вказівки Бога, а Він не втручається в життя людей без їхнього прохання і дозволу. І коли я, підкоряючись голосу, підняла очі до неба і попросила про допомогу, – вона прийшла миттєво.

Вірую

Я відкрив своє серце для Бога,
Де раніше жила пустота.
Нині інша у мене дорога,
Нині інша у мене мета.
І хоч інколи тисне знемога,
Все ж здолаю всі примхи її,
Бо по-справжньому вірую в Бога,
Бачу наслідки плідні мої.
Не залишу ніде і нікого,
Хто просив би у мене руки,
Бо в живого я вірую Бога
І буду з Ним повсякчас залюбки.
Його заповідь в серці моєму,
Наче свічка, горить, не згаса,
Вона завжди розвиднює темінь,
Нею дихає неба краса.
Бачу, як покидає тривога
Всі мої починання незлі,
Бо я вірую й дякую Богу,
Що живу на Господній землі.

*Григорій Горошко,
с. Корнівці Хмельницької обл.*

Галина Оліферчук,
сміт. Любмінець
Волинської області

ПРАВЕДНИК УКРАЇНИ

**Спогади, спогади... Вони щораз
ворушать пам'ять серця Віри
Самчук. Усе життя вона служить
Богові й сподівається зустрітись
з Ним під час Його Другого приходу
на Землю.**

По стерні, вологій від вечірньої роси, розлягалися сірі сутінки. Нечутною ходою, крадучись між копами та ховаючись від людського ока, тихенько ступала чорниця-ніч. Вона ладна була своєю чорною мантиєю покрити все, проте повен місяць освітлював кожен з полукіпків, які довгими рядами стояли на Бузовому Полі. Тихо-тихо шелестить між снопами вітер. Де-не-де засюрчить у траві коник або зашарудить миша. Двоє молодих хлопців-євреїв шепотіли молитву «Отче наш», а в нічному небі співчутливо їм миготіли зорі.

Батько Віри Самчук – Буз Роман Васильович – був біженцем, якого евакуювали із села Полапи Любомльського району Волинської області до Сибіру. У місті Омську він успішно закінчив школу і, повернувшись додому на рідну Волинь, вважався на той час високоосвіченим юнаком.

Серед біженців 1914-го року опинилася й мама Віри Романівни – Уляна Макарівна. У Сибіру вона прислужувалася багатим людям, добрий богобоязливий сім'ї, де читали Слово Боже, співали псалми. Їхня турбота, любов і повага зворушили серце дівчини. Коли поверталася з біженцями на Батьківщину, то господарі подарували їй Євангеліє, яким вона дуже дорожила. На той час це була велика рідкість і цінність.

1922 року Роман Буз, познайомився з Уляною в Полапах, а згодом і одружився. Одразу ж один за одним, як горошинки, «посипалися» дітки: Ганна, Іван, Віра, Данило, Осій, Анастасія, Марія, Андрій і Люба. Дев'ятеро діток послав Господь сім'ї Буз. Хоч сім'я і велика, але всьому встигала давати лад Уляна, бо була дуже працьовита. Батьки мудро розподіляли обов'язки між усіма дітьми. Вони заохочували їх і до праці, і до науки.

Бог благословляв сім'ю скрізь і в усьому. Та розпочалася війна. Не оминула вона і сім'ю Буз. 1942 року влада видала наказ, щоб кожен батько віддав по одній дитині до Німеччини. Найстаршою була Ганя, тож випадало їхати їй. Але менший брат Іван, якому на той час виповнилося 17, любив і жалів сестру. Він вирішив їхати замість неї сам. Ганя, як найстарша, допомагала батькам у господарстві, а Іван працював у німців. Праця була дуже важкою – носив величезні мішки та інші вантажі, від чого виникло захворювання серця. Восени 1945 року з підірваним здоров'ям повернувся Іван Буз додому. Недовгим було його життя – у віці 21 року хлопця не стало. Серце не витримало. Смерть сина пригнічувала родину, але треба було жити далі.

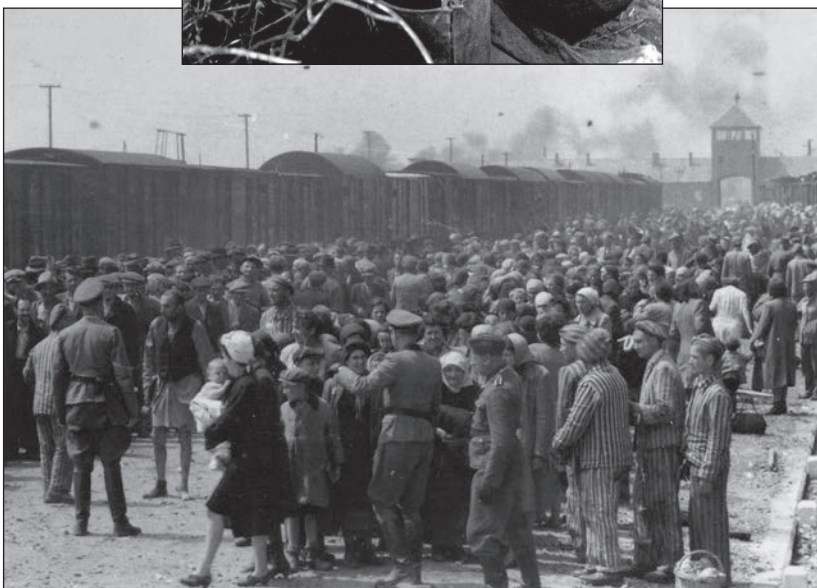
У м. Любмлі було поселення євреїв. Багато з них мали свої крамниці, заготівельні пункти, сучасною мовою – власний бізнес. А Ліпчиць Гершко мав власну цегельню в Полапах, де проживала сім'я Буз. Євреї ніколи ні з ким не конфліктували, були добрими сусідами. Гершко поважав сім'ю Романа Буза, бо ж та була однієї віри і поклонялася одному Богу. Німці ненавиділи євреїв і мали наказ знищити їх усіх.

Пізно вночі Гершко Ліпчиць разом із синами Менделем і Пінею приїхали підводою до Романа Буза. Несподіваний тихий стук у вікно розбудив господаря. Гершко зі

сповненими сліз очима благально просив Романа сховати в себе хоч одного із синів, бо знав: усіх євреїв чекає розстріл. А так хоч хтось врятується. Часу на розмови не було. Гершко назавжди попросився із синами, бо знав, що більше їх не побачить. Прощання було коротким, та вдіяти ніхто нічого не міг. Схилившись у молитві на коліна, сім'я Ліпчиць просила Господнього захисту.

Що було робити Бузу? Він згадав слова з Біблії: «Рятуй узятих на смерть». «Де сховати хлопців?» – непокоїла думка. У дворі в господаря був льох, та ховатися там було небезпечно. Роман з дружиною дітям нічого не розповідали, а Менделя і Пінею сховали в сні, самі ж почали таємно будувати бункер-схрон з нарізаних дубчаків. Усе було під найсуворішим секретом. У хліві, де стояли овечки, під жолобом Роман викопав схрон на двох людей. Землю вночі кошиком виніс у садок і розсипав під кожним деревом, щоб ніхто не здогадався. Схованку обладнав дерев'яними дрючками, оббив телячими шкірами, щоб тепліше було. Жодного разу хлопці не хворіли. Бог дарував їм здоров'я, свою охорону і захист. Вночі хлопці вилізли зі схованки і спали в соломі, а вдень знову ховалися від людського ока. Якось син Данило пішов на вишку збирати курячі яйця. Від побаченого в нього відірвало мову. Мати, зачинивши за собою двері у хліві, підійшла до овечих ясел, відкрила кришку і шойно хотіла подати пляшку з молоком – звідти з'явилася чиясь бліда худя рука. Данило дуже злякався й ки-

нувся навтьоки. Та мати його зупинила і наказала нікому нічого не розповідати.

Подружжя переживало за чужих дітей, як за своїх. Не раз і не два сім'я Буз гола і боса стояла під дулом німецьких автоматів, а німці і голова сільської управи верещали: «Покажуй, де ховаєш жидів!». Голова взяв вила і давай розкидати складену в копиці солому, а там були Мендель і Піня. Вістря вил промайнуло перед очима хлопців. Ще б трохи – і пронизало б їх. Та Божа невидима рука захистила юнаків. Голова так кричав, що солома з остокками потрапила йому в горло. Пекучий кашель змусив покинути пошуки євреїв. Серце тремтіло від страху: а що як знайдуть? Тоді смерть буде неминуча всім.

Та Бог завжди чує молитви.

Сім'я Буз багато сіяла збіжжя на своїх нивках. Влітку Мендель і Піня переходили на полі в полукіпках жита (30 снопів). Поруч ставили десятки снопів, щоб густішими були на полі. Пізніше до справи залучили дочок Ганю і Віру, які раз на день носили хлопцям харчі. Підійде хтось з них ближче до снопів, не нагинаючись, кине шматок хліба, огірка або пляшку молока і швиденько йде геть з того місця, щоб ніхто не заперитив. З-під снопа простягнута рука швидко діставала харчі, а порожню пляшку викидали подалі від схованки, щоб не привернути уваги.

Одного разу 1943 року на село напали поляки і почали все палити, вбивати чоловіків, спалили церкву, 260 хат, убили 86 людей, а сім'ю Романа Буза не зачепили. Усе вціліло, бо було під Божою охороною. Господь усе знав і все бачив. Уляна, ставши навколішки, молилася Богу і дякувала за врятоване життя. А тим часом в Любмлі всіх євреїв готували до остаточного знищення. Їм суворо наказали нікуди не виїжджати з міста. «Приїдь, Романе, підводою та намери в мене всього, чого душа бажає, – вмовляв Гершко. – Забери хоч золото, яке зберіг до цього часу». Та Буз відмовився і не взяв нічого. «Нехай Бог нам заплатить. Чужого не візьму».

Усіх євреїв загнали за колючий дріт, примусили копати глибокий рів для самих себе. Автоматні черги пронизали не тільки людські тіла, а й кожен листочок на деревах, що росли поруч. Два скроплених кров'ю листочки впали поруч з тілом батька Менделя і Піни. Замість листочків мали бути ці молоді хлопці, але пильне око Бога оберігало їх у сім'ї Буз 23 місяці.

Фронт далеко відійшов. Закінчилася війна. Кривдник людей – голова села – разом з німцями втік до Америки, а потім – до Англії.

Сім'я Романа Буза приїхала з лісу і нарешті випустила Менделя і Пінею на білий світ. Разом пообідали, помолилися, і Буз кіними відвіз хлопців у Любмль до їхньої хати, де на них ніхто не чекав. 1946 року брати Ліпчиць виїхали до Ізраїлю. Сім'я Буз, долаючи усілякі труднощі за радянських часів, вижила.

Єврейський уряд високо оцінив подвиг родини Буз. Усім членам родини присвоєно звання «Праведник України». Голова Фонду пам'яті жертв фашизму в Україні І. М. Левітас подякував кожному за християнське милосердя та доброту, проявлені в порятунку євреїв, приречених на загибель. Та родина Буз знає, що істинний Праведник – Ісус Христос.

Будьте щасливими!

Цей текст, датований 1962-им роком, знайдений у старій церкві м. Балтімор. Газетну вирізку з цим текстом я розшукав у своїх давніх «архівах» і пропоную вашій увазі.

Крокуйте спокійно серед виру життя, прямуйте без поспіху. Пам'ятайте про спокій, захованій у тиші. Крокуйте так далеко, наскільки це можливо. Перебувайте в добрих стосунках з іншими, не зрікаючись себе. Проповідуйте свою правду ясно, спокійно, уважно, не перебиваючи, а слухаючи, що скажуть на це інші. Усі ваші співрозмовники мають право на власну думку.

Якщо порівнювати себе з іншими, то можна відчути себе неповноцінним і приниженим, бо завжди знайдуться кращі. Та все одно радійте своїм досягненням і своїм планам. Виконуйте старанно свою роботу, якою б незначною вона вам не здавалася.

Будьте обережними у своїх починаннях, бо світ цей наповнений спокусами та обманом. Прагніть до досконалості, розвивайте чесноти, наповнюйтеся Духом істини. Приймайте з покірною те, що несуть літа, зрікаючись без гіркого молодечого запалу. Розвивайте силу духу, щоб у нещасті він став вам щитом. Лише не завантажуйте себе плодами уяви.

Втома й самотність породжують багато страхів. Дотримуючись здорової дисципліни, все ж будьте по-благословними до себе. Живіть у мирі з Богом, досліджуйте Святе Слово.

Чим би ви не займалися, якими б не були ваші прагнення в хаосі життя – зберігайте спокій. Пам'ятайте: усе-таки цей світ чудовий. Тож будьте щасливими!

Василь Гайдук,
м. Київ

Кто не искал любви?

Кто не искал любви? И я искала! По крошечке, по капле собирала. Выменивала, кланчила и краля. И всякий раз, когда ее теряла, Я снова в путь пожитки собирала. Но, душу истрепав за много лет, Сказала я: «Любви на свете нет!» Ты тоже ждешь любви... Уставши ждать, И ты, мой друг, пойдешь ее искать, Но, собираясь в путь, ты должен знать, Что людям свойственно друг друга предавать.

Оставит муж, забудет сын, и даже мать Когда-нибудь откажется понять, А друг продаст, лишь цену назови. Напрасный труд в миру – искать любви.

И скажешь ты: «Любви на свете нет!» Погасишь боль, как в доме гасят свет. Опустись в окна шторы, чтоб сосед Не стал свидетелем твоих грехов и бед. Так проще, а любовь – мираж и бред... Но есть надежда, что однажды ты Увидишь свет Рождественской звезды! И захлебнешься от желанья жить, Все двери, окна Богу отворишь. Но ты же знал, но как ты мог забыть? Он так давно родился, чтоб любить! Любишь настолько, чтобы оплатить Все то, что задолжали мы с тобой, Так вот где, вот какая ты, Любовь?!

Ольга Гаркуша

Молитва о детях

Я нужды своей не скрою,
Это боль души моей.
Преклонившись пред Тобою,
Помолюсь я за детей.

Сердце плачет, умоляя:
В руки их возьми, Господь!
От греха их удаляя,
Души сохрани и плоть.

Сохрани их от неверья,
От обмана, суеты...
И от злобы, лицемерья
Береги их, Боже, Ты.

Мир волною Интернета
Заливает детский взгляд,
С разноцветным ложным светом
Предлагает «сладкий» яд.

Этот мир уничтожает
Все, что свято и к добру,
И, обманом заменяя,
Превращает жизнь в игру.

О, Господь, храни их души,
На Голгофу взгляд направь,
Чтоб Тебя познали лучше,
В Слове истины наставь.

Умоляю на коленях:
Дай же нам примером быть,
Чтобы камнем преткновенья
Для детей не послужит.

С верою, Господь, взываю:
В детские сердца войди!
Я Тебе их доверяю,
Ты по жизни их веди.

Лишь в Твоих руках надежных
Я защиту им найду,
На путях житейских сложных
Пусть к Тебе они пойдут!

Петр Уровский, г. Винница

8 СПОСОБІВ ЗАЛУЧИТИ ДИТИНУ ДО ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

Щоб дитина не зростала ледарем, з дитинства привчайте її до домашньої роботи. Звісно, її не треба примушувати або використовувати роботу як покарання за провини, але дитина чітко повинна знати про свої обов'язки в господарстві.

1. ВИКОНУЙТЕ РОБОТУ РАЗОМ

Поширена мамина фраза: «Іди, пограйся, я зайнята» – серйозна помилка на шляху виховання справжніх помічників. Займайтеся домашніми справами разом. Посадіть малюка поруч на кухні, дайте йому можливість взяти участь у ліпленні вареників, подрібненні салатного листя, витиранні столу або перебиранні гречаної крупи.

Поставте поруч з дорослою дошкою для прасування іграшкову і займіться прасуванням разом. Не розмежуйте домашні справи та спілкування з дитиною, а об'єднайте ці процеси. Наприклад, під час спільного прибирання можна розповідати казку про речі, які шукали своє місце і, нарешті, завдяки допомозі маленького хлопчика/дівчинки, знайшли.

2. ВІДЗНАЧАЙТЕ УСПІХИ

Говоріть чарівні слова, які працюють як з дітьми, так і з дорослими. Але, виділяючи унікальність дитини, не треба виховувати гординю і принижувати інших, ніби ніхто, крім неї, це якісно зробити не зможе. У майбутньому з таких і виходять батьки та матері, які кажуть: «Іди звідси – не заважай працювати!». Краще скажіть: «Ти зможеш зробити це по-справжньому добре!». Усвідомлюючи власну неповторність і значущість

у питанні збору фантиків з підлоги або витирання пилу з телевізора, малюк з радістю буде займатися справою, у якій він виділений як найкращий.

3. ГРАЙТЕ!

Нудні повсякденні справи можна перетворити на веселі ігри. Приборкання пилососа, миття чарівних чашок і пошуки скарбу в сумках з продуктами, принесеними мамою з магазину, – таких пригод у житті ваших дітей ще не було.

4. ЗАЛИШТЕ МІСЦЕ ДЛЯ СЮРПРИЗУ

Діти люблять робити батькам сюрпризи. Надайте їм таку можливість, давши зрозуміти, як вас потішить несподівана допомога з їхнього боку. Нехай помита тарілка, нагодована кішка і застелена постіль стануть для вас таким сюрпризом. Не приховуйте своєї радості і не скупіться на похвалу.

5. НЕ РОЗРАХОВУЙТЕ НА ІДЕАЛЬНЕ ВИКОНАННЯ

Не варто відразу очікувати, що дитина буде виконувати домашню роботу ідеально. Ні в якому разі не сваріть її, навіть якщо після прибирання з'явилося додаткове сміття, яке вам доведеться прибрати. Звичайно, спочатку за ма-

ленькою дитиною треба багато чого переробляти, але це необхідний етап на шляху до прогресу.

6. ДОЗВОЛЬТЕ РОЗІБРАТИСЯ САМОСТІЙНО

Якщо дитина довго виконує домашню роботу, не втручайтеся, не підганяйте і тим більше не сваріть. Наберіться терпіння і дайте довести процес до кінця. Інакше переляканий малюк наступного разу відмовиться вам допомагати, а самій мамі доведеться завжди закінчувати ініціативи дитини: адже в її голові не відкладеться той факт, що будь-яка розпочата справа має бути обов'язково завершена.

7. РОБОТА – НЕ ПОКАРАННЯ

Домашня робота не повинна бути покаранням за поганий поведінку. Дитина не повинна думати, що їй потрібно скласти іграшки або прибрати свої речі тільки тому, що вона щось накоїла.

8. НЕ РОЗДІЛЯЙТЕ ОБОВ'ЯЗКИ НА «ЖІНОЧІ» ТА «ЧОЛОВІЧІ»

І хлопчики, і дівчатка повинні вміти мити посуд, прибрати свою кімнату, пришивати гудзики і навіть забивати цвяхи.

Чим зайнятися з дітьми в саду

**Світлана
ГОНЧАРОВА**

Спільні заняття в саду допомагають створити близькість і довіру між батьками та дітьми, а спогади про них залишаться в пам'яті й зігриватимуть наших дітей усе життя. Однак слід пам'ятати про важливі принципи спілкування, які допоможуть зробити цей час справді щасливим і незабутнім.

Не бійтеся дати дитині завдання за віком. Навіть невелике, але «особливо важливе» доручення дозволить їй відчувати себе цінним членом сім'ї, відповідальним за спільну справу. Не забувайте цікавитися виконаною роботою і хвалити – це підвищує самооцінку дитини.

Виділіть дитині невелику ділянку для експериментів, обговоріть межі допустимого та дозвольте використовувати цю територію на власний розсуд. Це допоможе спрямувати в позитивне русло почуття власності та контролю. Виявляй-

те інтерес до проекту, але не втручайтеся у творчий процес, якщо дитина не просить вас про допомогу, поважайте її особистий простір.

Вибирайте захопливі заняття, які дають наочний результат за короткий термін. Пам'ятайте, що чим молодша дитина, тим швидше вона втомлюється від одного виду діяльності й вимагає перемикання уваги.

Сміливо ставте перед дитиною завдання для її віку або з невеликим випередженням. Дайте їй самій знайти відповідь або отримати результат. Якщо дитина просить про допомогу, не поспішайте відразу робити роботу за неї. Значно важливіше навчити її спостерігати і розмірковувати, знаходити потрібну інформацію, будувати логічні зв'язки та робити висновки.

У художніх проектах дайте дитині свободу вибору і самовираження – це дуже важливо для її розвитку та само-

оцінки. Забудьте про перфекціонізм: тут не буває «добре» чи «погано», це краса, яку бачили, якщо дивилися з любов'ю. Естетичний смак розвивається методом проб і помилок.

Перед початком роботи нагадайте дитині, що після закінчення потрібно прибрати за собою. Не сваріть дитину за бруд і безлад під час роботи, але простежте, щоб вона брала участь у прибиранні після заняття. Такий підхід, запропонований класиком педагогіки Марією Монтессорі, виховує розуміння наслідків своїх вчинків, відповідальність і дисципліну.

Робота й розваги в саду – чудовий привід для ненав'язливого уроку гігієни. Розкажіть дітям про важливість чистих рук і вимитих овочів і фруктів. Поясніть, чому слід працювати в саду в рукавичках і користуватися сонцезахисним кремом, а в спеку носити головний убір і пити воду.

Вітаміни та мікроелементи

Вітамін А: морква, червоний солодкий перець, гарбуз, шпинат, петрушка, зелена цибуля, цавель.

Вітаміни групи В: зародки пшениці, висівки, цільнозернове борошно грубого помелу, вісяне толокно, земляні горіхи, більшість овочів, диня, капуста, чорна патока.

Вітамін С: цитрусові, петрушка, ягоди, овочі зеленого кольору, помідори, цвітна капуста, броколі, картопля, плоди шипшини, червоний солодкий перець.

Вітамін D: штучно збагачені продукти, також виробляється в шкірі людини під впливом сонячного світла.

Вітамін Е: зародки пшениці, соєві боби, рослинні масла, листові зелені, шпинат, пшениця грубого помелу, неочищені зернові.

Вітамін F: рослинні масла, зав'язь пшениці, лляне насіння, соняшник, соєві боби, земляний горіх, волосський горіх, мигдаль, авокадо.

Рутин: біла шкірка і волокна між дольками цитрусових, абрикоси, гречка, ожина, черешня, шипшина, буркун, листя вишні.

Кальцій: броколі, кунжут, соєві боби, арахіс, волосський горіх, насіння соняшнику, сушені боби, зелені листові овочі.

Мідь: бобові, пшениця, сушені сливи, горіх кеш'ю, насіння соняшнику, горіх лісовий, лляне насіння.

Йод: морська капуста, фейхоа, цибуля, овочі, вирощені в ґрунті, збагаченому йодом.

Залізо: сушені персики і абрикоси, борошно, горіхи, бобові, вівсянка.

Магній: інжир, мак, лимон, лісовий горіх, чорниця, соєве борошно, грейпфрут, жовта кукурудза, мигдаль, горіхи, насіння, темно-зелені овочі, яблука.

Фосфор: неочищене зерно, горіхи, насіння.

Калій: курага, цитрусові, крес водяний, усі овочі зеленого кольору, листя м'яти, насіння соняшнику, банани, картопля.

Селен: зав'язь пшениці, висівки, цибуля, помідори, броколі, хвощ польовий.

Натрій: сіль, морква, буряк, артишок, томати.

Цинк: зав'язь пшениці, гарбузове насіння.

В'єтнамки - носити чи не носити?

Незважаючи на назву, батьківщиною в'єтнамок (відкритих босоніжок з «перетинкою» між пальцями) вважається Японія. Там їх називають «дзори» і взувають на тонкий бавовняний носок зі спеціальним прорізом між пальцями. Ідея традиційного японського взуття була запозичена європейцями і продовжує надихати сучасних дизайнерів. З їхньої легкої руки в'єтнамки перекочували з розряду пляжного взуття

в розряд повсякденного міського.

На перший погляд, в'єтнамки — ідеальне літнє взуття. Однак такі шльопанці можуть привести до різних захворювань ніг та опорно-рухового апарату. До такого висновку дійшли лікарі-ортопеди.

Річ у тім, що людина, яка взуває в'єтнамки, автоматично підтискає пальці, щоб утримати взуття на нозі. Від цього відбувається здавлювання групи м'язів, що провокує постійне напруження та призводить до болю в області щиколоток і литок.

Ортопеди стверджують: частий відрив стопи від поверхні взуття (з характерним шльопанням) викликає напруження стопи, що провокує запальні захворювання (наприклад, підшовний фасцит — недуга, обумовлена надмірним навантаженням на підшовний апоневроз, що підтримує звід стопи).

Особливо згубні наслідки має часте ходіння у в'єтнамах по асфальту, бетону та інших твердих поверхнях. Відсутність належної амортизації може призвести до проблем з гомілкоstopовим суглобом, болю в стегнах і спині.

Нога у в'єтнамах не захищена, оскільки взуття не закриває її належ-

ним чином. Крім механічних травм — порізів, забоїв пальців ніг і стопи, виникає ризик інфекційних захворювань (різноманітних грибкових інфекцій стопи).

Якщо ж ви не уявляєте свій літній гардероб без в'єтнамок, ортопеди рекомендують дотримуватися деяких правил, які допоможуть зменшити їхній негативний вплив на здоров'я.

Улітку наносьте на ноги, зокрема й на ступні, сонцезахисний крем. Вибирайте шкіряне взуття хорошої якості. Це допоможе уникнути натирання та подразнення. Перед купівлею спробуйте зігнути шльопанець — підшва не повинна складатися навпіл. Звертайте увагу на всі подразнення, особливо якщо це натирання між пальцями, обробляйте їх антисептиками та заклеюйте пластырем. Останнє дозволить попередити розвиток інфекційних захворювань.

Рецепти

Сочевична запіканка

Інгредієнти:

- 800 г рису;
- 2 ½ ст. л. солі;
- 500 г сочевиці;
- ½ склянки соняшникової олії;
- 500 г цибулі;
- 1 ч. л. базиліку;
- ½ ч. л. коріандру;
- ½ ч. л. майорану.

Рис варити до напівготовності (1:2). Сочевицю підсушити в духовці та перемолоти в кавомолці до порошкоподібного стану. Дрібно нарізану цибулю потушувати по соте. Змішати всі інгредієнти. За необхідності додати 1-2 склянки води. Викласти на фольгу у форму для хліба або на змащене маслом і посипане висівками деко. Запекати в духовці до утворення рум'яної скоринки. Подавати з томатним соусом.

Фруктове молоко

Інгредієнти:

- 2 склянки соєвого або горіхового молока;
- 3 стиглих банани середнього розміру;
- 2 склянки апельсинового або ананасового соку;
- щіпка солі.

Змішати всі інгредієнти в блендері до однорідної маси. Вживати відразу після приготування.

Салат з червоної квасолі із сухариками

Інгредієнти:

- 1 стакан відвареної червоної квасолі;
- 1 стакан сухариків;
- 1 стакан солоних огірків;
- 1 пучок зеленої цибулі;
- 2 зубчики часнику;
- 1 стакан густої сметани.

Солоні огірки нарізати кубиками, зелену цибулю дрібно покрити, часник пропустити через чеснокодавильку. З'єднати всі інгредієнти, заправити часником і сметаною.

Смачного!

Заочна біблійна школа

Твоїм вірним помічником під час вивчення Біблії можуть стати Заочні біблійні курси (ЗБК). Уроки цих курсів допоможуть отримати відповіді на найрізноманітніші запитання.

Ми пропонуємо такі курси:

Ви маєте можливість отримувати уроки як українською, так і російською мовами.

Заяви надсилайте за адресою:

04071, Київ-71, а/с 36,
Заочні
біблійні курси

- «Нове життя» (серія уроків для вивчення основних біблійних істин)
- «Сила відродження» (поглиблений біблійний курс)
- «Небесна перлинка» (курс для дітей 6-10 років)
- «Таємниці пророцтв Даниїла» (уроки з вивчення книги Даниїла)
- «10 запитань до Бога» (уроки для молоді)
- «Формула життя» (уроки для підлітків та молоді; рос. мовою)
- «Когда любовь возвращается домой» (курс із вивчення психології сімейного життя; рос. мовою)

www.ugi.edu.ua

Економічний факультет

Фінанси і кредит

Менеджмент ЗЕД

Економічна кібернетика
(інформаційні системи в економіці)

Гуманітарний факультет

Журналістика

Філологія
(англійська та німецька мови)

Філософія
(релігієзнавство)

Фізичне виховання

Планується відкриття нових програм у 2014 році:

Бакалавр
«Початкова освіта»

Магістр
«Релігієзнавство»

Тел.: +38 (04597) 49-796; +38 (093) 657-16-69

Україна, 08292, Київська обл., м. Буча, вул. Інститутська, 14

ДИВІТЬСЯ НА ТЕЛЕКАНАЛІ «НАДІЯ»

СЕРЕДА **20:00**

Ведучий – Ігор Корещук

ТАК ПРОМОВЛЯЄ БІБЛІЯ

Євангельська серія проповідей
для тих, хто цікавиться фундаментальними
біблійними істинами

Наша адреса:

Щомісячна газета «Вічний Скарб»
Видавець – християнське видавництво «Джерело життя»
 Відповідальний за випуск: директор видавництва
 «Джерело життя» Василь Джулай
 Головний редактор видавництва: Лариса Качмар
 Богословська експертиза: докторант богослів'я Ігор Корещук
 Відповідальний редактор: Яна Хорошун
 Над номером працювали: Віліна Меркулова, Мирослав Джулай
 Відповідальна за друк: Тамара Грицюк
 Коректори: Олена Мехоношина, Ганна Борисовська
 Дизайн та верстка: Тетяни Романко
 Наклад: 100 000 прим.
Адреса: 04071, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
 e-mail: dzherelo@ukr.net; тел.: (044) 467-50-72

Якщо Ви бажаєте пожертвувати кошти на розвиток газети, то можете це зробити через банк.

Наші реквізити:
 Ідентифікаційний код:
 ЄДРПОУ 19350731
 Адреса: 04071, м. Київ,
 вул. Лук'янівська, 9/10А
 Рахунок: 26006149457
 МФО 380805
 Найменування банку
 «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» у м. Київ

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а також право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошення, реклама та листи дописувачів друкуються мовою оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несе автор.

Свідцтво про державну реєстрацію
 Серія КВ №8176 від 03.12.2003

www.lifesource.com.ua